

N° 37

WEEKBLAD

10 F

IN NEDERLAND 75 Ct

16^e JAARGANG

12-9-61

KUIFJE

SUSPENSE in TEXAS!

HET BLAD VOOR DE JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

Groot offensief tegen de Vaillante!

LEES HET VERVOLG VAN DE AVONTUREN VAN MICHEL VAILLANT OP PAGINA 34 EN 35

WE hadden nooit zo'n overweldigend succes durven verwachten! Al onze lezers hebben het bewijs geleverd dat ze over een flinke dosis verbeelding beschikken. De antwoorden stroomden toe en wij hebben al onze redactieleden die van een welverdiende rust genoten hals over kop moeten ophalen met een speciaal vliegtuig, anders waren we de berg inzendingen nooit de baas geworden! Het was niet makkelijk om uit al die woorden de beste te halen. Uit de beste moesten we toen de dertien allerbeste kiezen en dat was een onmogelijke opdracht! Op een paar uitzonderingen na hadden alle jongelui een bekroning verdiend.

Hier zijn de dertien beste vondsten:

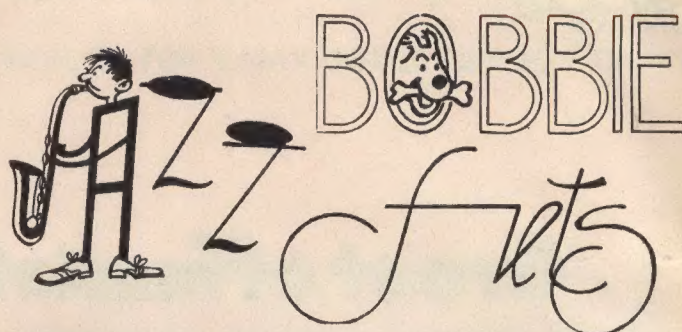
Kuifje van Edgard Simons, Lier; **Bobbie** van Otto Keymolen, Gent; **Jazz** van Frits Boer, Amsterdam; **Fiets** van Ingrid Dias, Antwerpen; **Bolhoed**, Marnix Van Assche, Wevelgem; **Xylofoon**, Kris Vertommen, Berchem-Antwerpen; **Kasteel**, Marc Jonckheere, Brussel 9; **Stoomboot**, Edwin Dias, Antwerpen; **Rock 'n Roll**, Paul Dekker, Deurne-Antwerpen; **Worst**, Christiane Peeters, Deurne-Zuid; **Voeten**, Luc, Lieven en Johan Vandeputte, Gent; **Vogel**, René Vermeere, Drongen; **Top**, Carl Dillen, Berchem-Antwerpen.

Verder zijn er nog:

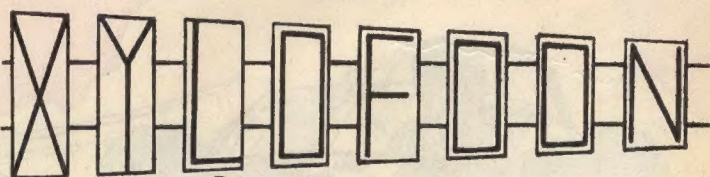
Been en pen, Edwin Dias, Antwerpen; **Dambord**, Lutgart Vanhemelrijck, Brussel 17; **Koffie**, Rudy De Groote, Oostende; **Spook**, Paul Dekker, Deurne-Antwerpen; **Zuigfles**, Monique Oversteys, Heverlee; **Vis**, Myriam Vynckier, Kortrijk; **Telefoonpaal**, Leo Segers, Dilbeek; **China**, Johan Verrijst, Kortrijk; **Micro en Bol**, Ingrid Dias, Antwerpen; **Plat**, Titine Grutman, Hasselt; **Put**, Luc Jonckheere, Brussel 9; **Spiegel**, Frits Boer, Amsterdam.

Gezien het groot succes van dit spel en het feit dat de inzendingen zo prachtig zijn, zullen we er in het volgende nummer van KUIFJE nog een pagina aan wijden.

KUIFJE

BOLHOED

MEER TALEN MEER MANS!

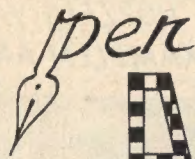

De ASSIMIL-methode bestaat ook voor het SPAANS, ITALIAANS, RUSSISCH EN PORTEUGEES. Je boekhandelaar verkoopt de ASSIMIL-methode.

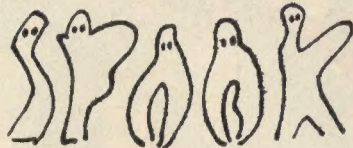

KEEN

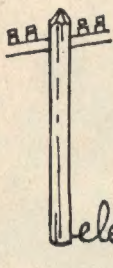

AMBOORA

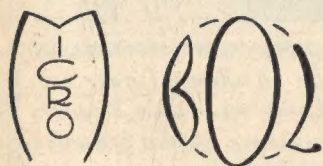
KOFFIE

ZIGFLES

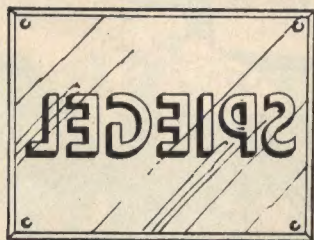

CHINA

plat

PUT

HALLO, HALLO,
HIER LUC VARENNE

DE DOODSKLOK LUIDT VOOR DE RONDE !

Is het wel nodig er je te aan herinneren dat de Ronde van Frankrijk 1961 geen groot succes kende ? Het is niet overdreven te beweren dat de doodsklok luidt voor deze unieke sportgebeurtenis. De hardnekkige verdigers van de Tour zullen zeggen dat de winnaar Anquetil een knap en sterk renner is en dat hij de Ronde meesterlijk heeft geleid. Nu goed, dat willen we wel aanpakken, maar is de wijze waarop hij het deed wel populair ? Wij zijn overtuigd van het tegenovergestelde. In Frankrijk zelf was er wel volk aan de aankomst van iedere rit om de drager van de gele trui toe te juichen. Van bruisende geestdrift mogen we echter niet spreken. Indien je het niet gelooft, vraag het dan maar eens aan de krantenventers. Hun zaakjes draaiden veel minder goed dan andere jaren ! In België was er veel volk opgekomen om de Ronde toe te juichen, maar dat was in het begin van de grote strijd. Toen de Ronde in Italië was zag het er heel anders uit. Te Turijn was het doodgewoon een ramp.

De organisators of de renners ?

Indien volgend jaar dezelfde renners aan de Ronde zouden deelnemen, dan zouden wij zeggen : « Neen, we zullen het er maar bij laten, wij gaan niet meer kijken ! » Maar het is mogelijk dat de Ronde zal gereden worden door andere renners en dat schenkt ons hoop. Het is ook mogelijk dat de organisators zullen begrijpen dat de komedie lang genoeg heeft geduurd en dat men de hele zaak anders moet aanpakken. Er zijn toch nog wel jonge renners die gelukkig zijn wanneer zij kunnen strijden en zich een plaatsje onder de zon kunnen veroveren.

Het is met dit doel dat er in Frankrijk reeds een Ronde van de toekomst werd gecreëerd. Het begin was sensationeel, de deelnemers hebben zich met hart en ziel in het avontuur gestort en hebben hardnekkig gestreden om de eerste plaats te veroveren. Het was een sportieve strijd en al mijn confraters die de Ronde hebben gevolgd waren vol lof over de renners en de inrichters.

Het zijn de beroepsrenners zelf die zouden moeten begrijpen dat zij alleen de « grote » Ronde van Frankrijk kunnen redden !

DE GEHEIMZINNIGE KOFFER

een avontuur
aangeboden door

VICTORIA

ONZE VRIENDEN VIC EN
RIA VERGEZELLEN HUN
OOM VOOR EEN STUDIEREIS
NAAR DE VERENIGDE
STATEN

KIJK, VIC, DAT IS
NEW-YORK !

EN EEN UUR LATER...

DAS OP VOOR
DIE KOFFER, ZE ZIT
VOL VICTORIA-
CHOCOLADE !

HA, HA, DIE KOFFER,
ZOU WEL EENS VAN
EIGENAAR KUNNEN
VERANDEREN !

publiart

(wordt voortgezet)

ARDABHAD

Een tapijthandelaar wil met zijn kamelen over de grens. Men weigert hem de doorgang, maar eensklaps...

SPEEL MET ONS MEE!

— De wonderbare visvangst! Die drie vissen wegen samen 600 pond! De eerste weegt de helft meer dan 50 % van het gewicht van de tweede. De derde weegt evenveel als de helft van het totaal gewicht van de eerste en de tweede. Het gewicht van de tweede en derde vis samen is 360. Hoeveel weegt elke vis?

WIE HENGELT ER MEE?

IK HEB REUZENHONGER. LATEN WE HIER EEN HAPJE ETEN...

IK NEEM KIP, DAAR ZITTEN GEEN GRATEN IN!

HET IS VRIJDAG VANDAAG, LATEN WE LIEVER VIS ETEN...

2

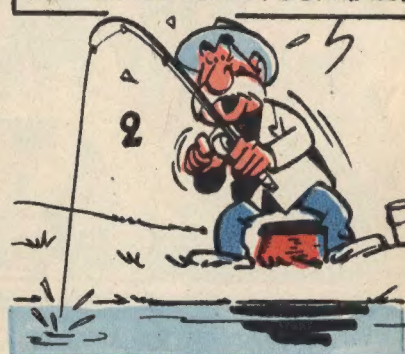
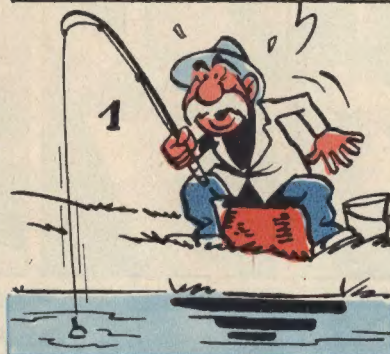
In een van deze tekeningen is een fout geslopen? Welk is die fout en in welke tekening staat ze?

3

Hier geven we de vier fasen van een hengelpartijtje. De onderschriften zijn niet juist. Kan je de juiste onderschriften bij de juiste tekeningen plaatsen?

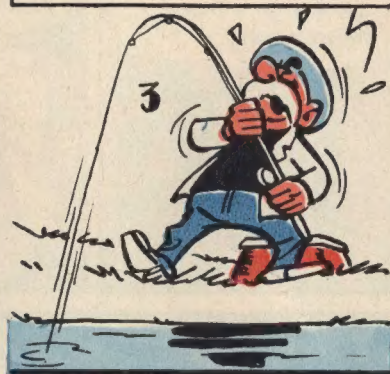
VERDUIVELD! DIE IS NIET EENS EETBAAR!

NOG EEN KLEINE INSPANNING EN IK HEB HET MONSTER OPGEHAALD!

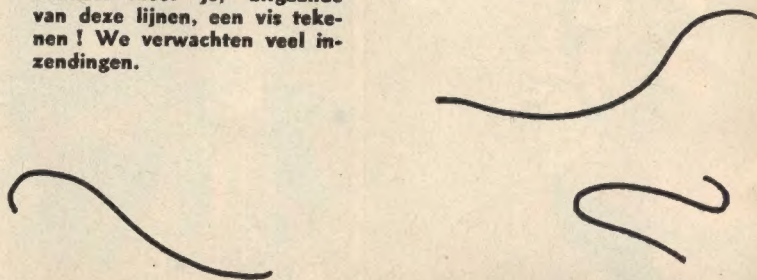
HA! HIJ BIJT! HET IS BESLIST EEN SNOEK!

WAT ZOU DAT VOOR EEN VIS ZIJN? IK VRAAG ME AF OF MIJN BRAADPAN WEL GROOT GENOEG IS!

4 ONZE ZIZ

Ditmaal moet je, uitgaande van deze lijnen, een vis tekenen! We verwachten veel inzendingen.

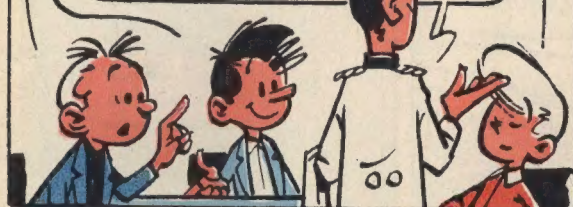

IK HEB ME BEDACHT! IK NEEM EEN EIERKOEK!

IK HEB TREK IN EEN TONG!

GEEF MIJ MAAR EEN KARPER INDIEN ZE VERS ZIJN!

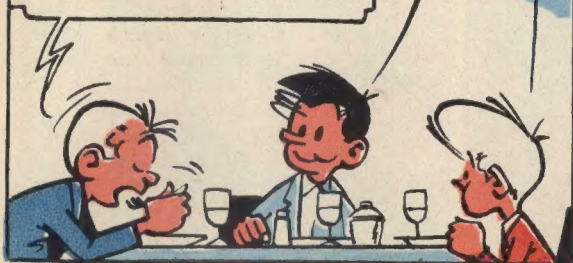
NATUURLIJK ZIJN ZE VERS. ZE WERDEN NOG GEEN TWEE UUR GELEDEN IN ZEE GEVANGEN!

HEERLIJK! LEKKER!

JAMMER DAT JE OOK GEEN VIS GENOMEN HEBT, NEPO! DAT WEKT HET VERSTAND OP!

LARIE! IK BEN AL WIJS GENOEG!

DE DUIVELSE VALSTRIK

De politierobots werden verslagen, maar een nieuw gevaar bedreigt de opstandelingen...

DOOR EDGAR P. JACOBS

DE WOORDEN VAN DE KOERIER WORDEN OP GEJUICH ONTHAARD...

HOERA!

HOERA!

LEVE DE BEVRUDER!

VICTORIE!

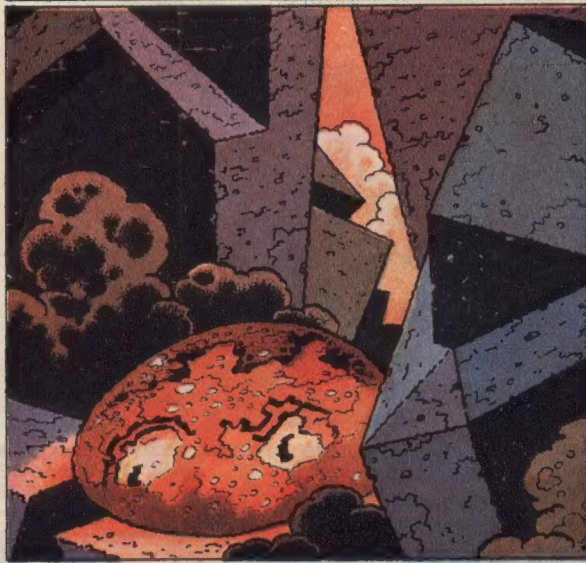
WEG MET DE DWINGELAND!

VRIJHEID!

MORTIMER, DIE EEN OOGOPSLAG NAAR BUITEN HEEFT GEWORDEN, SCHREEUWT:

Focas! Kijk! Wat is dat voor een hokuspokus?

DOORHEEN DE ROOK RUST ER EEN RONDE, GLADDE MASSA OP. ZIJ ZENDT WITGLOEIENDE STRALEN UIT EN QLUJDT ZWAAR IN DE RICHTING VAN COSMOS.

FOCAS WIJKT VERSCHRIKT ACHTERUIT...

Allemachtig! Het DING! Hun geheim wapen! Het doodt alles wat het aanraakt! Het verpulvert iedere hindernis en het beschikt over een duivels "geheugen"! Wij moeten onmiddellijk wijken!

Allemaal naar het diepste gedeelte van de Verboden Stad. Verschans jullie, het gaat om je leven... Jij zendt onmiddellijk het sein van de opstand naar het Wereldnet. Loop vlug!

HET IS HOOGTUD, WANT HET DING KOMT DE TRAP OP NAAR DE CENTRALE TOE...

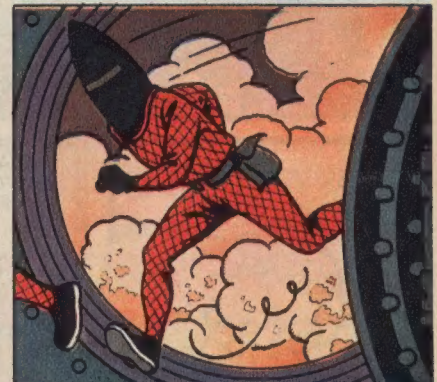

FOCAS EN MORTIMER, DIE DE ACHTERHOEDE VORMEN, ZIEN HOE DE ZWARRE DEUR SMELT ALS LOOD. HET MONSTER HEEFT NU TOEGANG TOT COSMOS...

MORTIMER GOOIT ZIJN LAATSTE MICROBUM... ZE WORDT GEABSORBEERD DOOR DE WITGLOEIENDE MASSA DIE EENSKLAPS NOG GROTER WORDT...

DE TWEE MANNEN HEBBEN NOG NET DE TUD OM IN DE ONDERAARDE GANGEN VAN DE VERBODEN STAD TE SPRINGEN...

ZIJ SLAAN DE GEPAANTSERDE DEUR ACHTER ZICH TOE...

Hell!...

Er is niets aan te doen, we moeten vluchten!

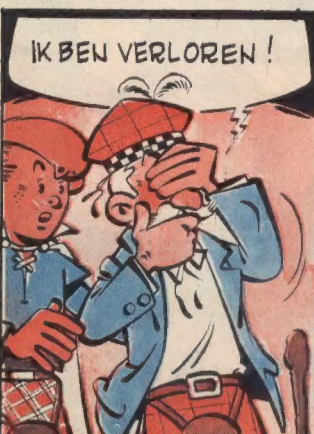
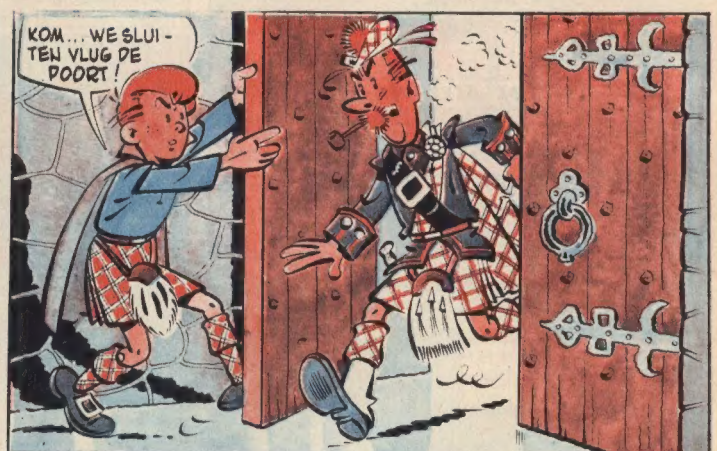
WORDT VOORTGEZET 7

De Avonturen

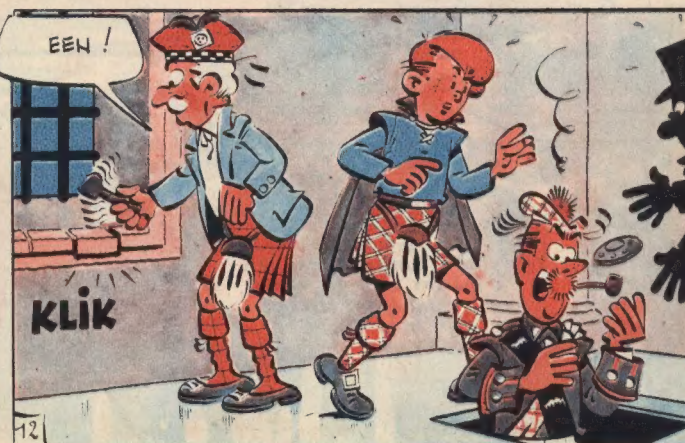
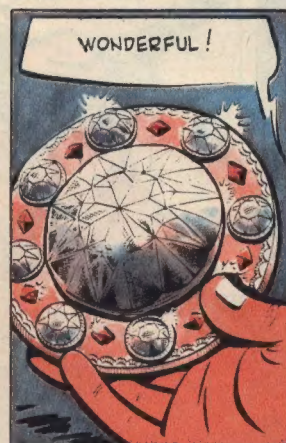
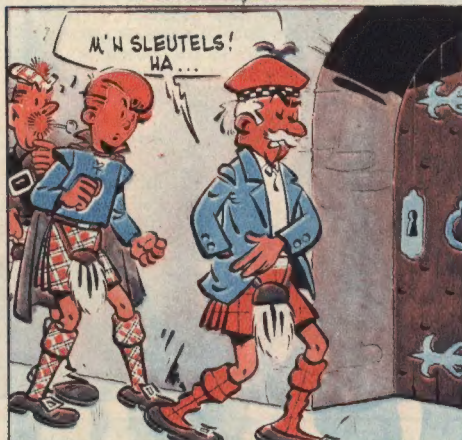
Stany en Pat Mac Arony ontmoeten de detective Pickels en

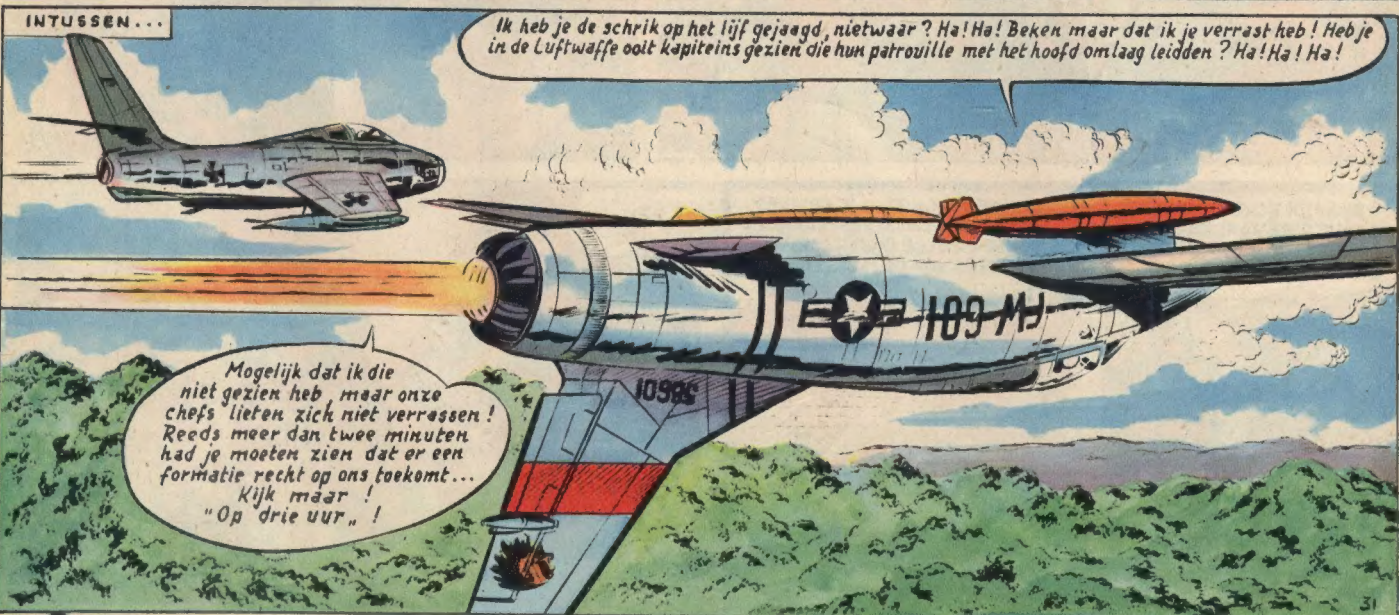
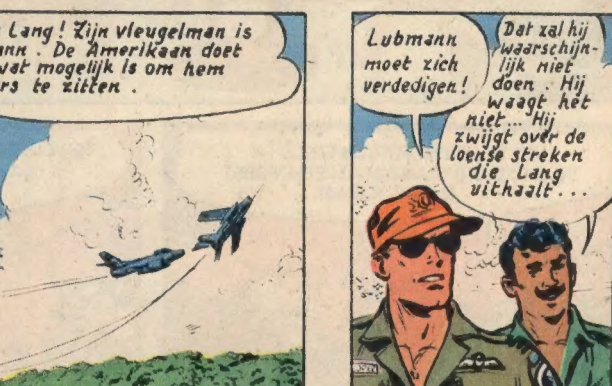

van STANY

en gaan met hem mee naar Mac Horniche Castel

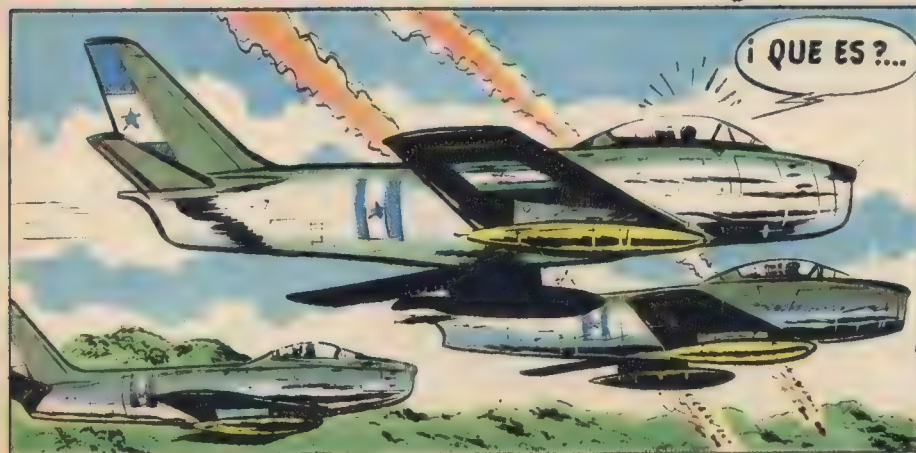
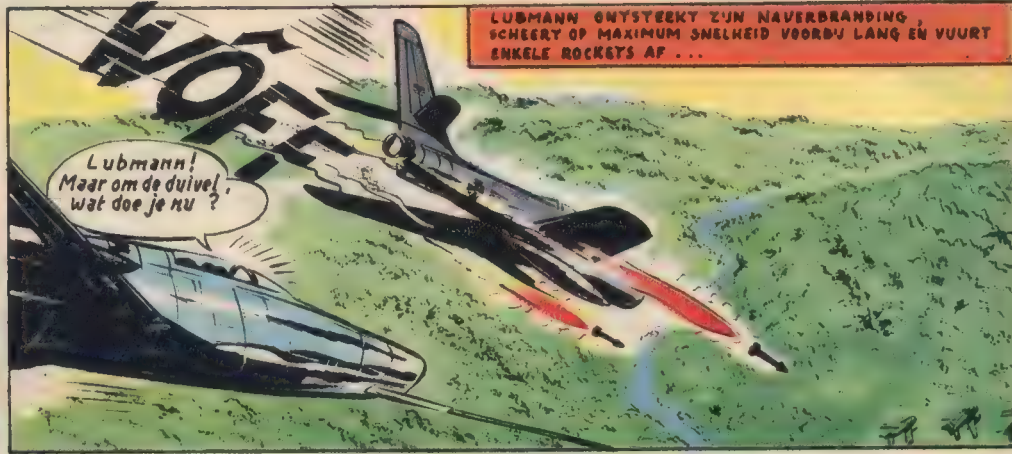
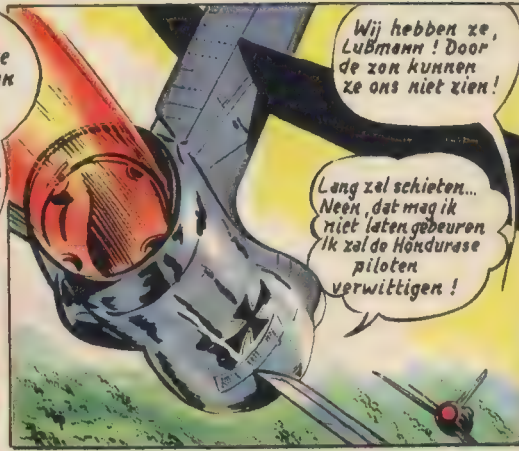
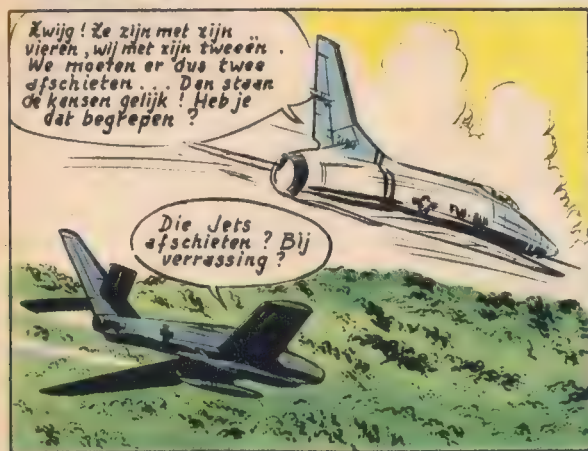
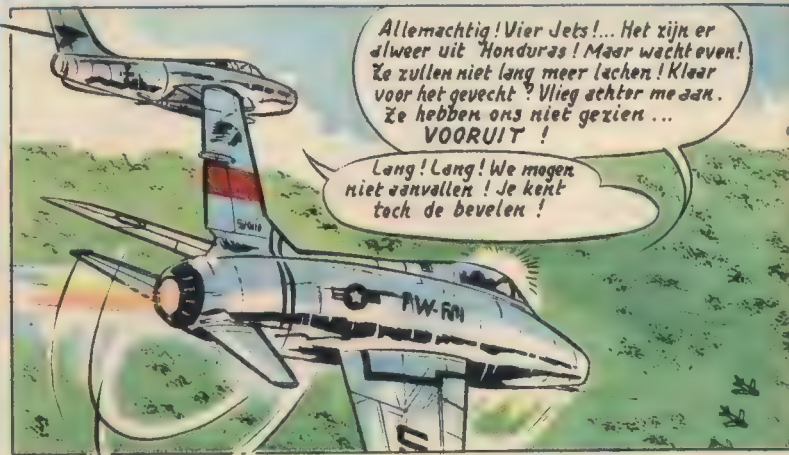
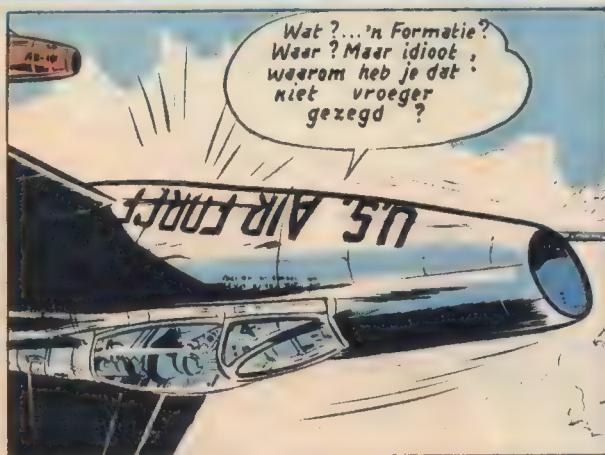

van de JAGUARS

DOOR
A. WEINBERG

one en worden aangevallen door een vliegtuig uit Honduras...

WORDT VOORTGEZET

FIAT-OFFENSIEF DE 1300-

OM de Europese markt te veroveren heeft Fiat zijn programma volledig herzien. De Fiat-lui deden hun werk grondig, want zij begonnen van de basis af, d.w.z. met de 500 en de 600. Bij de grote revisie heeft de 500 enkele kilometers per uur gewonnen. De 600 kreeg een heel nieuwe motor van 833 cc. De reeksen 1100/1200 werden eveneens aan een inspectie onderworpen, terwijl de nieuwe 1300 en 1500 werden ingeschakeld om de plaatsruimte tussen de kleine en de grote wagens, zoals 1800 en 2100, te vullen.

De 1500 bleek zo snel dat het noodzakelijk was enkele

paarden toe te voegen aan de 1800 en vier schijfremmen Girling, de 2100 werd grondig gewijzigd en is thans de 2300 met een motor van 17 PK SAE, vier horizontaal geplaatste dubbele koplampen, schijfremmen en een overdrive indien men zulks wenst. De elegante spyders 1200 en 1500 bleven ongewijzigd, maar het zou me niet verwonderen moest ik op zekere dag de motor van de 1300/1500 onder hun motorkap vinden. In Turijn heb ik het definitief motortype van de Grand Tourisme 2300 kunnen bewonderen. Aan de creatie van deze wagen verleende Carlo Abarth zijn medewerking.

VOOR DE EUROMARKT 1500 EN 1800 B-2300

Met de nieuwe Fiats op Italiaanse wegen

IK heb met de laatste Fiat-modellen gereden in een mooie streek die de Po-vallei domineert, ik ben begonnen met de 1300. Het is een puike wagen en ik heb de indruk dat dit model profiteerde van al de ervaringen die de bouwers van de Fiat met hun vorige modellen hebben opgedaan. Het is een vierdeurs Berline met een ruim comfort voor vier à vijf passagiers. De lijn van het koetswerk herinnert aan die van de Corvair en ook het dashboard is naar mijn mening hetzelfde. Het interieur is bijzonder smaakvol en luxueus uitgevoerd. Het vensteroppervlak is ruim gemeten, zodat het uitzicht naar voren, naar achteren en opzij uitstekend is. De deuren zijn breed en scharnieren om de voorkant. Een verwarming en verluchting met luchtinlaat onder de voorruit behoort tot de standaarduitrusting. Tegen extra betaling wordt een transistorradio meegeleverd, die kan uitgenomen worden en dan gebruikt als kofferradio.

Er werd gedacht aan de veiligheid van de reizigers

Aan de veiligheid van de reizigers werd veel aandacht besteed. Verzonken deurkrukken aan de buitenkant, binnendeurkrukken onder de armsteu-

nen zodat de deuren niet onverhoeds kunnen geopend worden, een gecapitonneerd dashboard. Verder dubbele koplichten met asymmetrische kruislichten, een niet-verblindende achteruitkijkspiegel.

Puike wegligging

De 1300/1500 hebben schijfremmen vooraan. De nieuwe vier cilindermotor is eigenlijk die van de 1800 B/2300 min de twee achterste cilinders. De wegligging van beide wagens is zeer goed, de vering is van het klassieke type. Er zijn vier volledig gesynchroniseerde versnellingen, een overdrive of een vijfde versnelling zou echter zeer welkom zijn, want wanneer de wagens hun topsnelheid hebben, dan draait de motor vlugger dan noodzakelijk is. De motor van de 1500 is sterker en heeft een grotere cylinderinhoud dan die van de 1300. Dit is echter het enige verschil. De boring bedraagt 77 mm in plaats van 72, de cylinderinhoud werd van 1295 cc opgevoerd tot 1481 cc 80 PK SAE in plaats van 72 PK SAE. De acceleraties van de 1500 zijn dus veel beter dan die van de 1300.

Van die nieuwe 1300 en 1500 werden negentien prototypes gebouwd die, naar men ons meedeelde, elk 60.000 tot 120.000 km hebben afgelegd van in het Hoge Noorden tot in

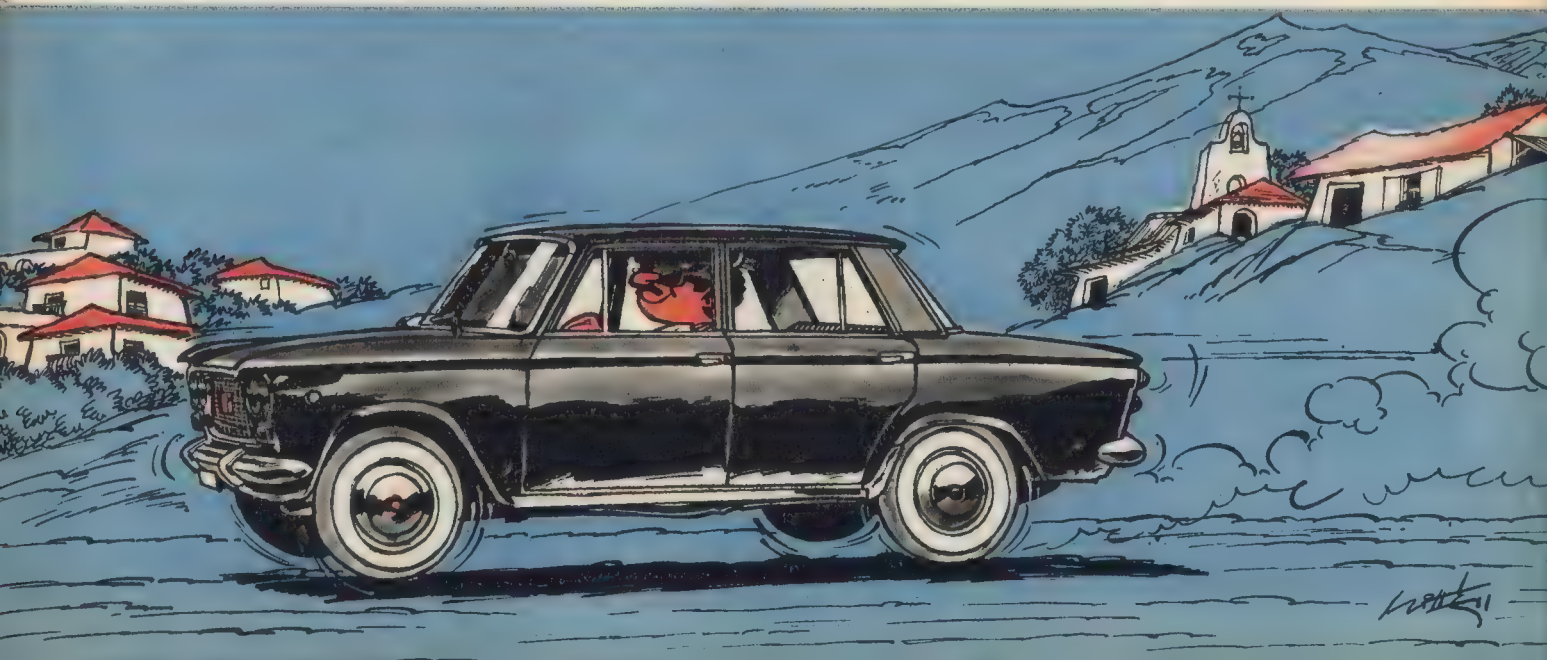
Centraal Afrika. De serieproductie is thans aan de gang.

De 1800 B en de 2300

Het is de 2100 die de grondigste wijzigingen onderging en daarom beginnen we met deze wagen. Hij heet thans 2300, zijn motor is sterker en soepeler, de zes cylinders worden gevoed door dubbele carburators, 117 PK SAE, 5.300 t/m. Heel het model werd herzien, van zijn radiatorrooster tot het reservewiel. De 2300 kreeg een nieuwe, mooiere radiatorrooster, nieuwe dubbele horizontaal geplaatste koplampen, schijfremmen Girling op de vier wielen, een nieuwe vering achteraan. De motor kreeg een ventilator die automatisch aanslaat wanneer de temperatuur van de motor over een bepaald punt gaat. De koper kan een overdrive aanvragen. Het interieur van de wagen is zeer luxueus en mooi afgewerkt. Het comfort is tip-top in orde. De bagagekoffer is ruimer geworden.

De 1800 B heeft dezelfde motor gekregen als de 2300, maar behield zijn oud koetswerk met twee koplampen.

Zeer belangrijk voor beide modellen zijn de verbeteringen die aangebracht werden aan het remsysteem en aan de vering achteraan. De veiligheid is groter geworden, de wegligging perfecter.

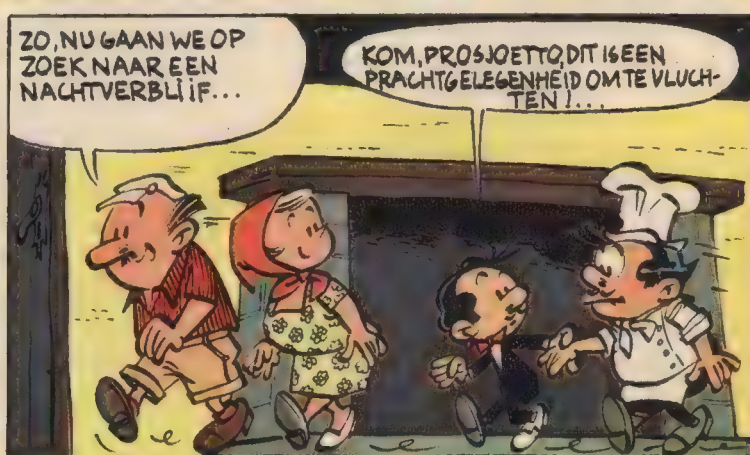

SPAGHETTI

IN

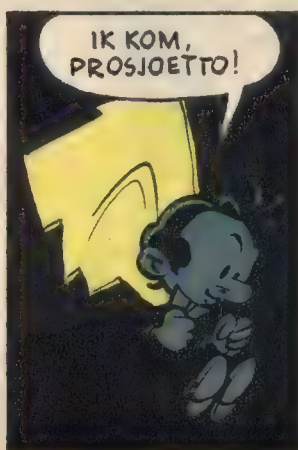
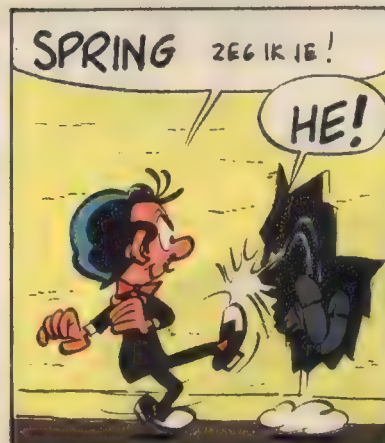
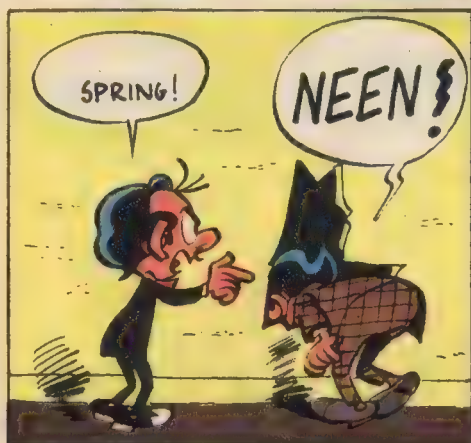

GOUD IN DE WIELEN

De twee vrienden hebben ontdekt dat de fietsers goud smokkelen en ze kennen geen rust meer.

DOOR
ATTANASIO
TEKST GOSCINNY

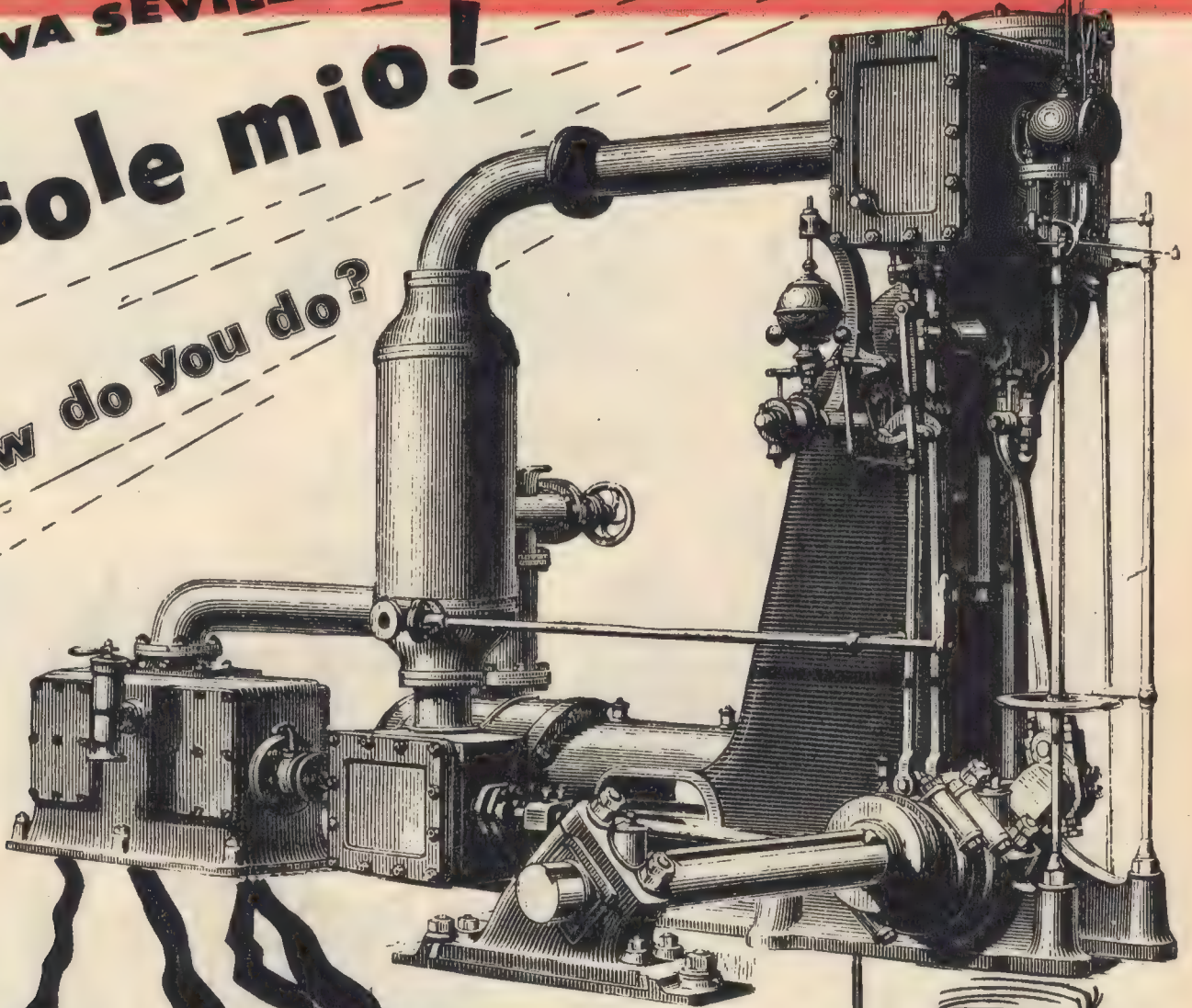

SPRECHEN SIE DEUTSCH?

¡VIVA SEVILLA Y OLÉ!

o sole mio!

How do you do?

Gerz*

ТЫ ГОВОРИШЬ ПО-РУССКИ? (1)

De zoon van de timmerman, zo wordt er in de buurt verteld, zal zeker z'n weg in het leven wel vinden, want hij kent drie talen. Drie?... En kan hij die alle drie goed schrijven, lezen en spreken?... Ja, dat moet wel, want hij heeft de talenschool doorlopen en zijn diploma's « met vrucht » gehaald... En aangezien men z'n evennaaste, dus ook de zoon van de timmerman, alle goeds toewenst, gelooft men ook de bureu, tot men eens op 'n dag toevallig de knappe jongeman een Engelsman te woord hoort staan en dan merkt, dat z'n uitspraak toch veel te wensen overlaat. Ja, hij spreekt 't wel verstaanbaar, en zijn woordkeuze, dat hoor je, verdient alle lof, doch hij spreekt zeer onzuiver, écht als een vreemdeling.

MET dat euvel, de gebrekkige uitspraak, heeft het onderwijs in vreemde talen overal te kampen. Met stoere vlijt en frisse aandacht kan het schrijven en lezen van een vreemde taal wel zo goed worden aangeleerd, dat men bij het voltooien van de studie kan zeggen: « ja, dat heb ik onder de knie ». Het spreken blijft echter gewoonlijk de zwakke stee. Feitelijk zou ieder geruime tijd in het land van de taal verblijf moeten zoeken om door dagelijkse omgang tot vlot en zuiver spreken te komen. Dat kunnen zich echter nog niet veel ouders voor hun kinderen veroorloven. Valt er daar dan niets aan te doen? Blijft de mens, die toch zo vernuftig is in het uitdenken van allerlei hulpmiddelen, hier nu in gebreke?

Op die vraag meent een onderwijsinstelling in Gent, het Provinciaal Handels- en Taalinstituut, het antwoord te hebben gegeven. Een positief antwoord in de vorm van een « Taallaboratorium ». Het woord « laboratorium » klinkt nogal vreemd als men denkt aan het vloeien van uitspreken van bijv. « Maman fait la vaisselle » of « Über allen Gipfeln ist Ruhe ». En het woordenboek laat in deze ook niets horen ten aanzien van taalbehandeling, want omschrijft « laboratorium » als een werkvertrek voor wetenschappelijke, inz. natuur- en scheikundige arbeid. Vandaar dat wij met een vage voorstelling van reageerbuisen, bunzenbranders, meetinstrumenten, hoogst nieuwsgierig op dit laboratorium aftrokken.

Passief luisteren

Laten wij nu niet terstond met de deur in huis vallen, maar eerst eens even het beeld oproepen van een klas bij de leesles in de vreemde taal. Daar staat de leraar dan met twintig of dertig leerlingen, die allen zo goed en zo kwaad mogelijk als zij kunnen, luidop woorden en zinnen meespreken. Ieder krijgt dan afzonderlijk een beurt, de ene legt de klemtoon verkeerd, de andere blaast teveel aan, een derde vergeet de uitgangen, de leraar verbetert, of liever probeert te verbeteren, want

de ene snapt het vlugger dan de andere, en niet zelden ontstaat er een Babylonische spraakverwarring. Of, zoals het hoofd van deze school, de h. Verplancke, het ons zei, bij het klassieke leeslesje, dat beoogt de uitspraak van de vreemde taal aan te leren, wordt er meer verkeerd dan goed aangeleerd.

Hoe gaat dat nu met het zo geheten laboratorium op die school? Op het uur van de leesles heeft de leraar eerst met de klas het lesje doorgenomen. Dan gaat men naar een lokaal, waar men zich in een telefoonkantoortje met cellen zou wanen. Er staan daar zes open cellen met ieder een koptelefoon en een tafelblad, voorzien van twee schijven met een geluidsband. Dat zijn de cellen voor de leerlingen. De leraar troont apart in een gesloten cel van plexiglas — om de stoute kinderen in 't oog te kunnen houden — en heeft op het tafelblad voor zich eveneens de geluidsband, koptelefoon, alsmede een microfoon. Verschillende knoppen dienen om leraar met leerlingen te verbinden en het geheel wordt bediend door een bank, die wij maar de centrale zullen noemen.

Kijk, daar heeft dus de mens de techniek in de arm genomen opdat de uitspraak van de vreemde taal van begin af aan door ieder zuiver wordt aangeleerd. Want dit lokaal met alleen luistercellen dient voor de lagere klassen en heet dan ook de « passieve afdeling ». Ieder leerling zit apart in zo'n hokje met de koptelefoon om de oren. De aandacht wordt dus niet afgeleid. De leesles, die vooraf in de klas werd besproken, wordt nu door de geluidsband langzaam afgedraaid. De uitspraak dringt als het ware het hoofd in. De leerling spreekt woord voor woord mee. Bij bepaalde moeilijkheden onderbreekt de leraar de geluidsband, geeft een verklaring of een toelichting, en laat de band dan weer doorlopen.

Aktief spreken

Zo is er van iedere leesles een zgn. moederband genomen, gesproken door de leraar. En van die band werden dan de kopieën gemaakt ten behoeve van de

leerlingen. Vanzelfsprekend kan men iedere stem op die manier vastleggen. Men kan buitenlanders een les doen lezen in hun eigen taal, men kan ook de verschillende uitspraken van één taal in de verschillende landen doen horen, zoals de Engelse uitspraak door een Amerikaan, door een Canadees en door... een Engelsman. En dat gebeurt ook. Er is nog meer. De leerling, die zich verheugt in het bezit van een bandopnamer, kan die mee naar school brengen en het leeslesje van de dag, dat hij door de koptelefoon heeft beluisterd, laten vastleggen op z'n eigen toestel.

Na de schooltijd neemt hij dus leraar en les « mee naar huis » en kan zich dan nog ijverig verder oefenen.

Bij deze vorm van aanvullend onderwijs wordt het nadeel van de veelkopigste klas dus opgeheven en komt de leraar nader tot ieder leerling. Het onderwijs wordt veel persoonlijker. In die geest gaat het taalonderwijs verder naar de hogere klassen, waarvoor er in het zo geheten laboratorium een actieve afdeling is geschapen. Daar gaat het dus niet meer alleen om « passief luisteren », maar ook mede om « actief spreken ». De technische uitrusting is er dus ook aanzienlijk uitgebreid. Het lokaal bevat twaalf gesloten en geïsoleerde cellen. De leraar zit achter een hoefijzervormige tafel. Tussen leraar en leerlingen is er verbinding voor luisteren en spreken. Men voert inderdaad gesprekken in de vreemde taal, men beoefent de zgn. simultaanvertaling, ook het nieuws lezen, kortom, alles wat maar bij een gedegen kennis en vlotte, zuivere uitspraak komt kijken. En alweer ligt het voor de hand dat op de plaats van de leraar andere leerkrachten uit de landen, waarvan de taal wordt aangeleerd, kunnen zitten, en rechtstreeks leerling voor leerling onderrichten, verbeteren, prijzen en pluimpjes op de hoed steken.

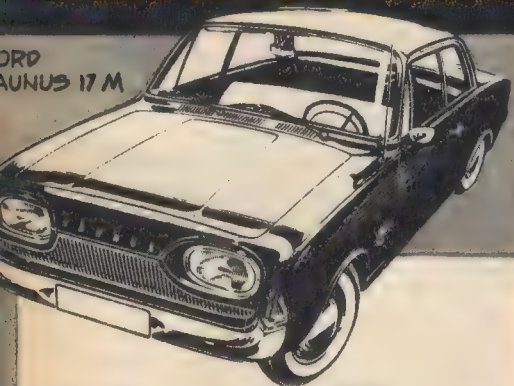
Dit is dan, in een notedop gevat, het taallaboratorium in Gent, waarvan het denkbeeld bij het schoolhoofd tijdens een studiereis in de Ver. Staten is opgekomen. Het geheel staat nog bij wijze van spreken in de kinderschoenen. Technisch is men er nog lang niet. Maar het fundament ligt er. En men kan zich indenken dat deze onderwijsinstelling trots op het bezit gaat, want in nog geen enkel land in de ons bekende streken is men al zo ver. Laat men zich echter niet voorstellen, dat het nu met koptelefoon, geluidsband en microfoon vanzelf gaat. De leraar is en blijft onmiskenbaar, ook al omdat de kennis van een vreemde taal niet louter en alleen spreken is...

JAAK VELTMAN

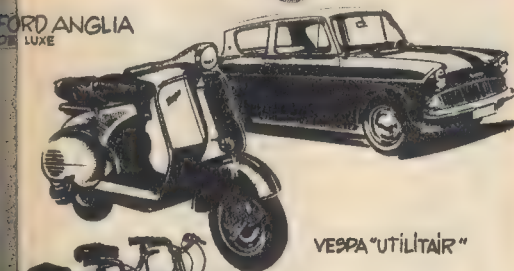

REUZEPRUJSKAMP

Cécémel + nutroma

FORD TAUNUS 17 M

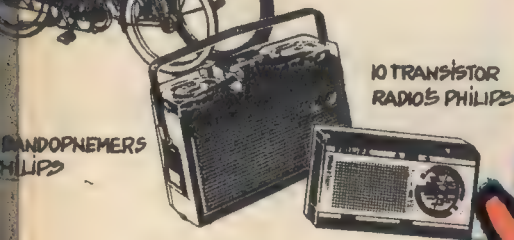
FORD ANGLIA
LUXE

VESPA "UTILITAIR"

2 MOBYLETTES

10 TRANSISTOR
RADIOS PHILIPS

BANDOPNEMERS
PHILIPS

Meer dan 100 PRIJZEN voor een totale waarde van 350.000 Fr. waaronder

FORD-TAUNUS 17 M
FORD-ANGLIA de Luxe
VESPA «Utilitaïr»
MOBYLETTE «Standard»
MOBYLETTE «Service»
5 Bandopnemers «PHILIPS»
10 Transistorradio's «PHILIPS» (of naar keuze autoradio's)
20 Fietsen «ANVERS VELO» (heren- dames- en kinderfietsen)
boeken
reis van 3 dagen naar PARIJS met WIRTZ

Vraag het reglement en uw deelnemingsformulier aan uw gewone CECEMEL- en NUTROMA-leverancier, of aan NUTRICIA - AARTSELAAR.

HOE KUNNEN
WE
WINNEN ?

Door zoveel mogelijk die fijne CECEMEL te drinken, en NUTROMA te gebruiken in de koffie, en in alles wat heerlijk romig moet smaken. U spaart eenvoudig de capsules van de flesjes, want het gaat erom wie er de meeste heeft.

Nutricia

DE KUNST VAN HET...

ex-libris

VROEGER versierde haast elke biblio-
fiel zijn boeken met een fraai boek-
merk en misschien heb je reeds oude
boeken gezien met op het schutblad

Tot in de
XVIIIe eeuw
zocht de
grafiek van
het ex-libris
zijn
symbolen
in de
heraldiek en
gebruikte
meestal de
familie-
wapens. Dit
is het
boekmerk
van Ignace
Pycke
(1690-1774),
president
van de
Mechelse
Raad.

een eigenaardig prentje met een symbolische
tekening en een leuk versje op? De grafiek
van het ex-libris is net zo oud als het. ont-
staan van de boekdrukkunst en zelfs voordien
gebruikten de eigenaars van zeldzame hand-
schriften zegels of medailles met de afbeelding
van hun wapen om aan te duiden dat het
boek hen toebehoorde.

Men ontdekte een papyrus toebehorende
aan farao Amenophis — die veertien eeuwen
vóór Christus leefde — waaraan een porselei-
nen schildje hing waarop zijn naam en de
titel van het boek stonden geschilderd. Dit is
waarschijnlijk het oudste ex-libris, dat gekend
is. In de Middeleeuwen zocht de grafiek van
het ex-libris zijn symbolen in de heraldiek en
de patriciërs, geslacht na geslacht opgegroeid
in de dierbare herinnering van nobele tradities,
gebruikten zinvolle illustraties van dieren die
het embleem waren van hun macht. De
leeuw die de koninklijke kracht verbeeldt, de
hond als symbool van trouw, de hoge vlucht

van de arend als macht boven de kleinheid
van de wereld, enz.

In de Renaissance was het ex-libris meestal
allegorisch met als vaste attributen de hoorn
des overvloeds, palmtakken en de witte duif.
De grafische kleinkunst van het ex-libris is
een bron geworden van de innerlijke rijkdom
en de kunstenaars die tekeningen voor zo'n
boekmerk ontwerpen, hebben vaak een rijke
verbeelding. Het ex-libris wil immers iets ver-
kondigen over het leven of de gedachten van
de persoon in wiens boekje het prentje geplakt
zal worden. Men gebruikt ook dikwijls een
vers uit een gedicht waar men veel van houdt
of de spreuk van een wijs man.

We ontdekten een ex-libris met een vers

לְהַאֲרִיץ כָּל עֵצֶר
PANTA KAGAPA TOIS KAGAPOISE
OMNIA MVNDA MVNDIS
D. HECTOR POMER PREPOS S. LAVR.

Een ex-libris uitgevoerd door de ver-
maarde Duitse schilder en etser Albert
Dürer (1471-1528).

van Bertus Aafjes, waaruit blijkt dat de
eigenaar van het boekmerk er op wil wijzen
dat een boek geen versiersel voor de boeken-
plank mag worden, maar wel degelijk dient
om zich in te verdiepen.

« En 't schoonste ornament verbleekt,

Als 't niet meer van zijn oorsprong spreekt.

Dat is het lot van de aestheten

Die de inhoud om den vorm vergeten ;

Hun kunst verloor haar gouden hart

En is tot ornament verward.

De grafiek van het ex-libris hoeft zich dus
niet te beperken tot de symboliek, maar kan

ook de directe weergave worden van een
streek of een landschap waarvan de eigenaar
van het ex-libris bijzonder houdt. Voor hen
die namen dragen als De Leeuw, Smid, Bak-
ker enz. is het niet erg moeilijk om een
passend boekmerk te vinden. Wanneer men
een grote bewondering koestert voor een
beroemd man, dan kan de afbeelding van de
kop van Guido Gezelle, Erasmus of Shake-
speare ook een uitkomst zijn. In al deze
vormen van het ex-libris gaat de eigenaar
uit van zichzelf, maar er bestaat ook een
mogelijkheid om een boekmerk te hebben dat
uitsluitend bij een bepaalde boekensoort hoort.
B. v. een voor alle dichtbundels, een voor de
geschiedkundige werken, een voor de romans
en weer een ander voor de vakliteratuur. We
hebben gelezen dat een vermaarde Italiaanse
verzamelaar meer dan 600 boekmerken heeft
laten ontwerpen! Elk prentje is geëst, in
hout gestoken of in koper gegraveerd door de
grootste kunstenaars van Europa. Dit is
natuurlijk een unieke collectie alhoewel er in
Holland en België ook een stijgende belang-
stelling voor het ex-libris valt waar te nemen.
Er bestaan zelfs kringen die de belangen van
de verzamelaars en kunstenaars behartigen.
In Vlaanderen kennen we de A.E.K. (Ant-
werpse ex-libris kring) en de Brugse Kring
voor Boek en Prent. In Nederland bestaat de
Ex-libris kring, die het tijdschrift « de Boek-
cier » uitgeeft.

Voor hen die zich in de studie van het
ex-libris willen verdiepen, bestaat er een
prachtig geïllustreerd boek van Johan Schwen-
ke, *Exlibriskunde*, uitgegeven door de Wereld-
bibliotheek.

HERBERT

Dit ex-libris gaat uit van de naam van
de bezitter die S. C. Dykhuizen heet.

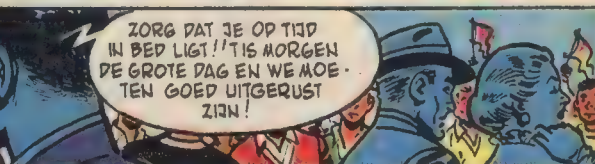
Het moderne
ex-libris
spreekt
dikwijls
over het
beroep
(mijn-
ontginner)
of de hobby's
van de
eigenaar
(alpinisme
porselein-
verzamelen)

EXLIBRIS T. SAS FRANCOIS

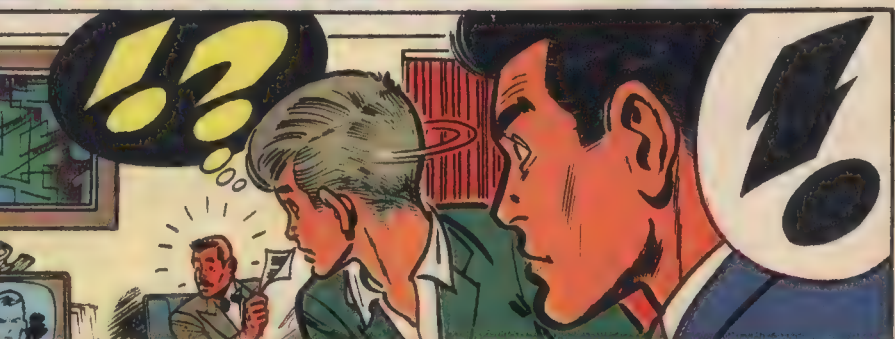
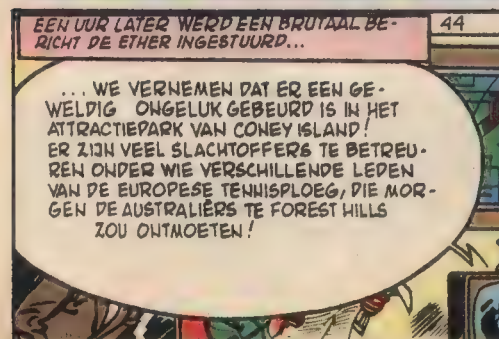
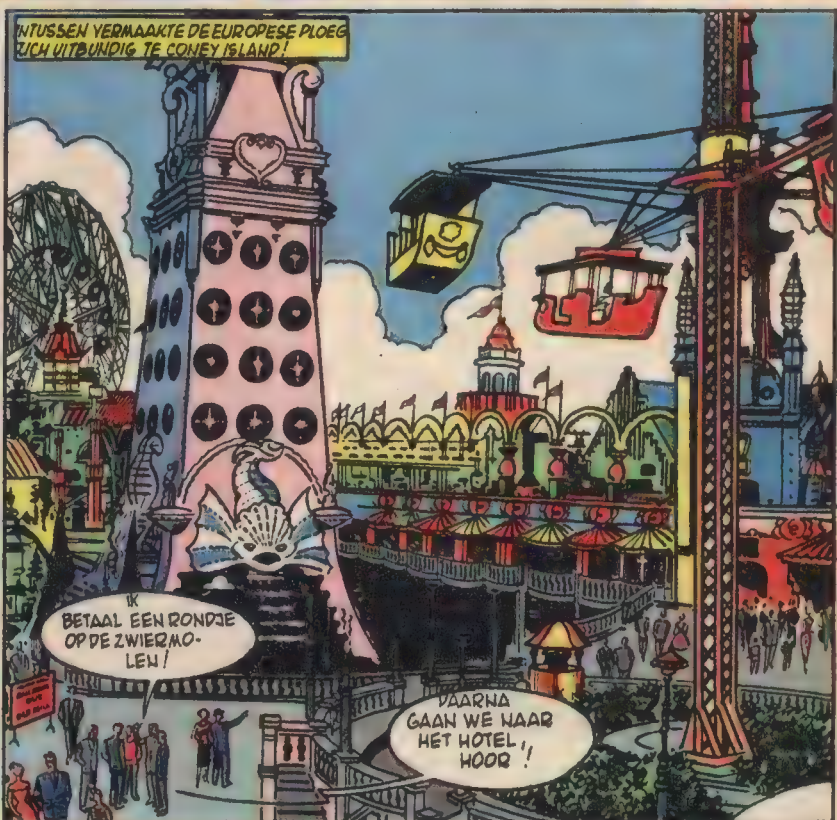
Op de vooravond van de tennismatch Europa-Australië

KANS van Larry PARKER door RAYMOND REDING

... en onze vrienden een Amerikaanse voetbalmatch bij...

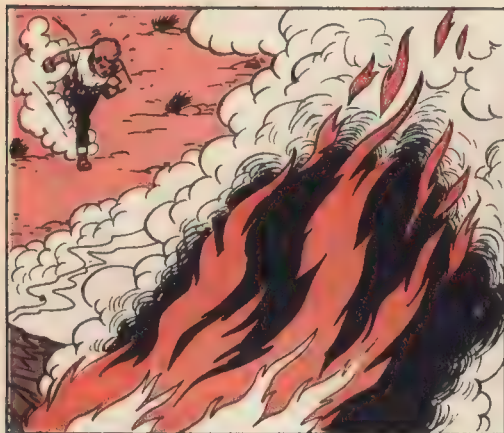

HET KR

De hut waarin Kid Ordinn het salaris van c

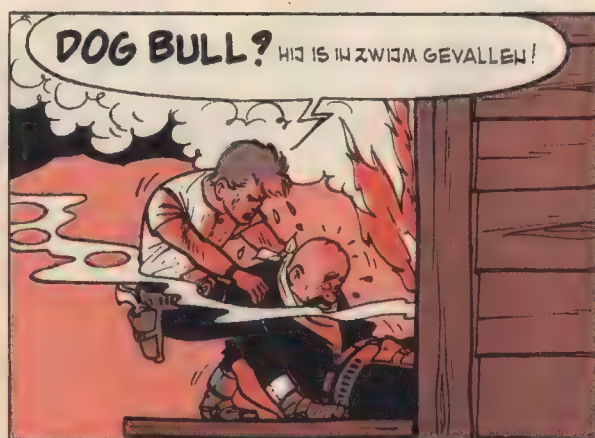
EEN RUITER DIE HET HAZEPAD KIEST!
WAT BETEKENT DAT DE ZAKEN SCHIJNEN EEN
EIGENAARDIGE WENDING TE NEMEN! DAT
BEVALT ME NIET!

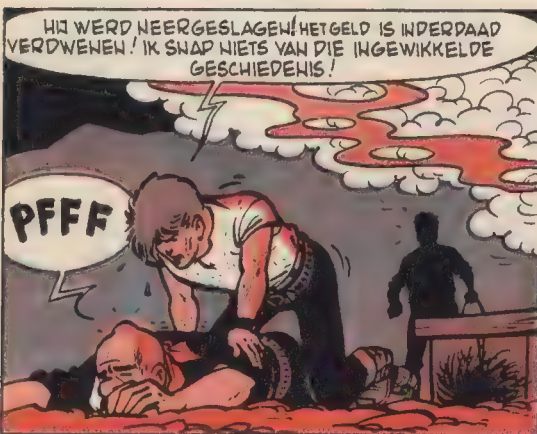
IK HEB DE INDRUK DAT HET
GELD VAN DE LOONZAKJES WEG IS,
MAAR IK MOET ER EERST ZEKERHEID
OVER HEBBEN...

MAAR?... **MAAR!?**

DOG BULL? HIJ IS IN ZWIJM GEVALLEN!

HIJ WERD NEERGESLAGEN! HET GELD IS INDERDAAD
VERDWENEN! IK SNAP NIETS VAN DIE INGEWIKKELDE
GESCHIEDENIS!

PFFF

NIEMAND MAG BEWEGEN! IEDER-
EEN MOET HELPEN!

WIE HEEFT ER HIER
BRAND GESTICHT? WAAR IS
HET GELD?

DE SHERIFF! WAT DOET
DIE HIER?

DE CHEF
IS TERUG! HOE AARDIG
VAN HEM!

VOEL JE JE
BETER?

IK HERINNER ME
WEER ALLES!
DE DIEVEN!
IK BEN ONSCHUL-
DIG!...

VERMITS HIJ DAT ZEGT,
IS HIJ SCHULDIG!

IK HEB ALTIJD GE-
DACHT DAT HET EEN SCHURK
WAS...

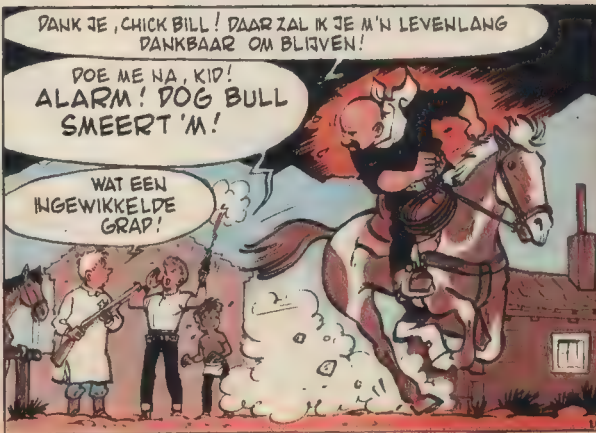
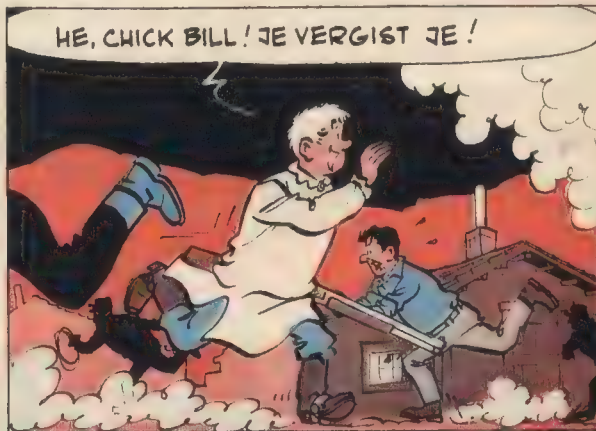
HIJ IS WEERGEKOMEN
OM ZICH TE WREKEN!

WE MOETEN
HEM LEVEND STRO-
PEN!

LIT WAT

arbeiders bewaarde, gaat in de vlammen op...

WIT-BLAUW-GROEN-

**SCHIT
VUUR**

VUURWERK is synoniem van grootse feestelijkheden, van uitbundige vreugde. Er wordt vuurwerk gemaakt om de nationale feestdag te vieren, om grootse plechtigheden die in stad en dorp worden ingericht, te besluiten of om het bezoek van vreemde staatslieden op te luisteren. Iedereen kijkt graag naar vuurwerk, maar weinige mensen weten dat de vuurwerkmakers kunstenaars zijn.

PSSSSJJTT

Bunkers waarin het poeder wordt bewaard.

De hulzen worden met poeder en kleurstoffen gevuld.

Het ateller waar bijzondere stukken gemaakt worden...

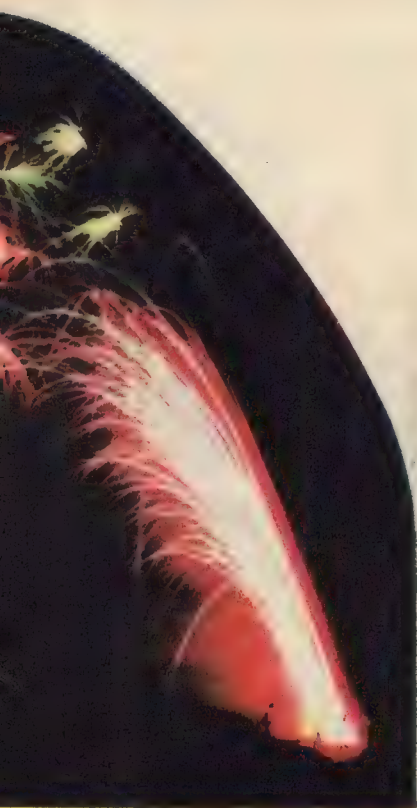

DOD...

EREND WERK

Feest in de stad!

HET buskruit werd uitgevonden door de Chinezen en de Chinezen kenden het vuurwerk. In Indië kende men het ook en men is het er nog steeds niet over eens waar nou precies de eerste vuurpijl werd afgeschoten, in China of in Indië? Zeer waarschijnlijk leerden wij het vuurwerk maken van onze zuiderburen en meer bepaald van de Italianen. Rond het jaar 1730 waren de vijf broeders Ruggieri de beste vuurwerkmakers van het Westen. Een vertrok er naar Engeland en richtte er een fabriek op waar de stukken voor het vuurwerk werden gemaakt. De andere broers stichtten een firma in Frankrijk en de firma Ruggieri is tot op onze dagen een van de belangrijkste inzake pyrotechnische munitie. Voorbeelden van pyrotechnische munitie zijn : licht-, sein- en rook-

granaten, mondingsvlamnabootsers en donderslagen. Bij de spoorwegen kan men ingeval van mist de bestuurder van een trein waarschuwen door de z.g. knalsignalen. Zeer bekend zijn de noodsignalen voor schepen en vliegtuigen die met een seinpistool worden afgeschoten en de raket is ten slotte een technisch geperfectioneerde vuurpijl.

HET FEEST-VUURWERK

BIJ het feest-vuurwerk onderscheiden de specialisten het handelsvuurwerk en kunst-vuurwerk. Het succes van een stuk vuurwerk hangt af van de chemische samenstelling van de ontploffingsstoffen. Vroeger schoot men om het even welk stuk vuurwerk af, thans is het feest-vuurwerk een waar schouwspel dat volgens bepaalde regels ver-

Kom mee naar blz. 30

Dat is 'n zeer delicaat en gevaarlijk werkje!

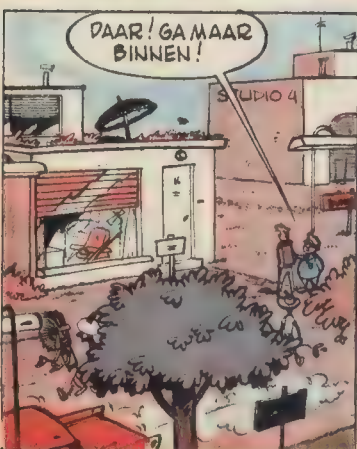
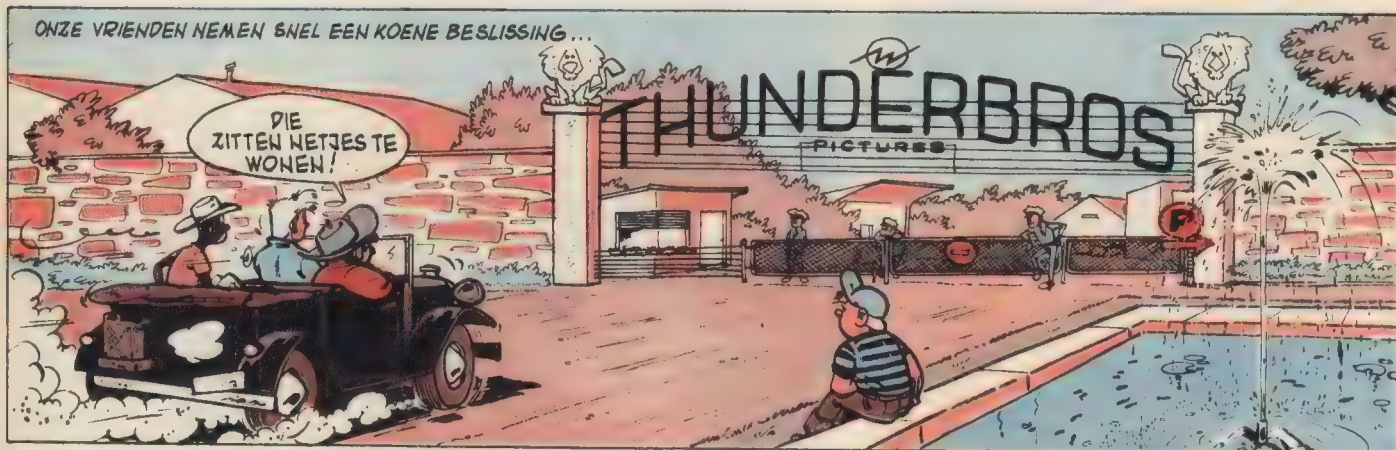
De afgewerkte stukken zien er nogal vreemd uit.

Alles is klaar voor de verzending!

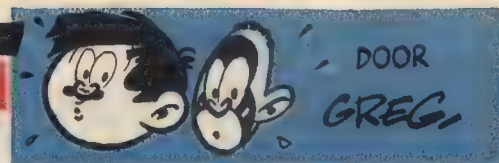

Rock Derby en zijn vrienden besluiten de verdwenen

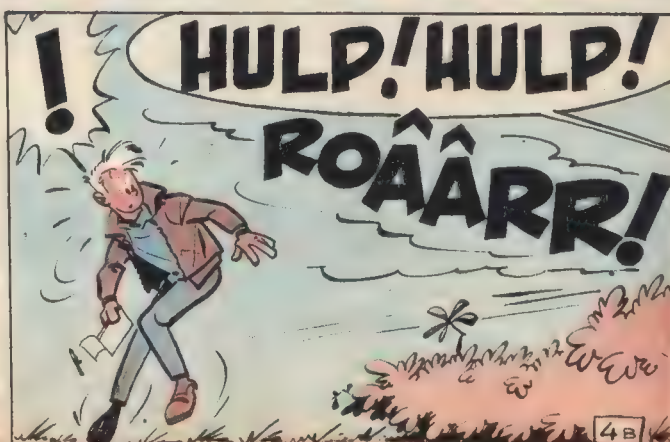

VERDWIJNT

DOOR
GREG

vedette, Sweet Melody, op te sporen...

Leeuweriken, Horzels en Djinnns

RUIM vijf jaar geleden werden er in Frankrijk nog geen helikopters gebouwd. De hefschroefvliegtuigen voor civiele en militaire doeleinden moesten in Amerika of elders worden aangekocht. Thans bouwt Frankrijk niet alleen zijn eigen helikopters, maar exporteert ze zelfs naar de Verenigde Staten, naar Groot-

Britannië en naar andere landen. Dit technisch en commercieel succes is te danken aan de inspanningen die gedaan werden door de Sud-Aviation.

Ongeveer vier jaar geleden smolten de Sociétés Nationales de Constructions Aéronautiques du Sud-Est et du Sud-Ouest samen en vormden de Sud-Aviation. Door de fusie van beide maatschappijen, beschikt de Sud-Aviation over een stel pulke technici.

Terwijl men de productie van een kleine helikopter met straalmotor, DJINN genaamd, voortzette — het was de eerste helikopter met turbines die ooit werd gebouwd — maakte men proefvluchten met een prototype dat weldra beroemd zou zijn: de ALOUETTE (Leeuwerik). In

het begin was deze helikopter uitgerust met een klassieke zuigermotor, nadien kreeg hij een turbine en bracht alle wereldrecords op zijn naam. Op dit ogenblik worden er 750 exemplaren van die helikopter gebouwd en men mag verwachten dat het er 1.000 zullen worden, wat beslist een record is voor een helikopter van die categorie.

Uit de Alouette II werd de nieuwe versie geboren, nl. de Alouette III, groter en sterker. Reeds heelwat exemplaren van deze helikopter werden door andere landen bij de Sud Aviation besteld.

Het meest recente type van de Sud-Aviation is de SA-3200 FRELON (Horzel). Het is de eerste helikopter met drie turbines, die werd gebouwd in opdracht van de Franse zeemacht. De versie 3210 van de Frelon zal zeer verschillend zijn van het prototype. Praktisch zal hij er alleen de turbines van behouden. De rotor en de mechanische transmissies zullen ontleend worden aan Sikorsky.

Met de ALOUETTE, DJINN en FRELON hebben de Franse helikopterbouwers naam gemaakt.

Van boven naar onder: De Djinn, de Alouette II, de Alouette III en de Frelon. De Djinn heeft twee plaatsen en wordt gebruikt in het Franse leger. Hij kan twee personen 190 km ver brengen tegen een snelheid van 130 km per uur. De Alouette kan vijf passagiers vervoeren. Hij is sneller, 175 km per uur, en kan in de eerste versie 530 km zonder landing afleggen. De Alouette III kan een minimum van zeven passagiers vervoeren. Snelheid: 200 km per uur. De Frelon is nog groter: dertig reizigers. Snelheid: 245 km per uur, afstand zonder tussenlanding: 1300 km.

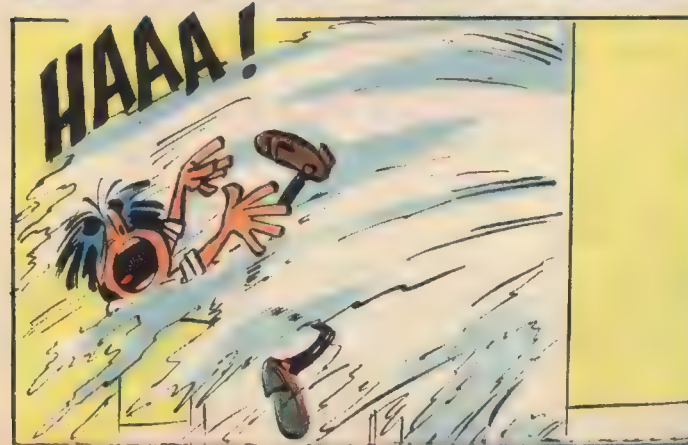
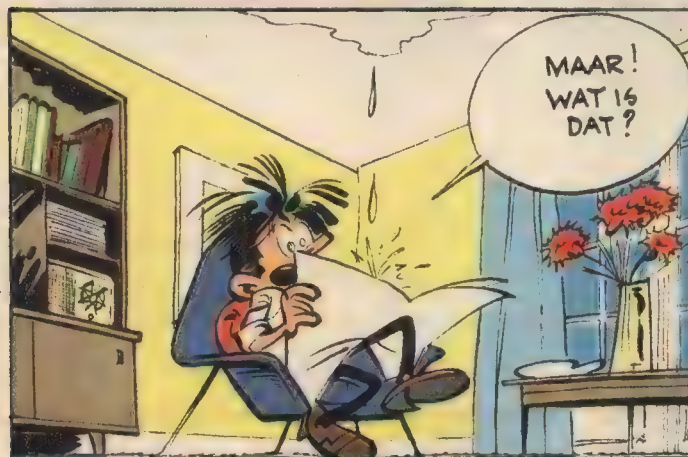

TON en TINNEKE

HET LEK

door Antuanas

SCHITTEREND VUURWERK

Vervolg van pagina 25

loopt. Het wordt bijna altijd ingezet door een groot stuk dat zeer veel lawaai maakt. Nadien komen de raketten, dan de kaarsen, de bommen en om het geheel op grandiose wijze te besluiten de ruiker. Een feestvuurwerk duurt over het algemeen slechts 20 à 25 minuten.

VAN VOETZOEKERS NAAR STERREN!

DE voetzoeker en zevenklapper bestaan uit een opgevouwen papieren cilinder waarin lagen buskruit zitten. De lagen worden afwisselend gelegd, de ene stevig, de andere los. De tourbillon, die spiraalvormig opstijgt, draait door het zijwaarts uitstromen der gassen. De drijvers zetten een draaiende zon of wieden in beweging. Sterren bestaan uit blokjes geperste lichtsas, bv. een mengsel van kaliumnitraat, bariumnitraat (voor groen licht) of strontiumchloraat met een metaalpoeder, zwavel en een bindmiddel.

Nu vraag je wellicht wat een lichtsas eigenlijk is. Een lichtsas is een pyrotechnisch mengsel dat meestal bestaat uit oxydatiemiddelen, poedervormig magnesium, aluminium of een legering van beide. Daarbij wordt dan een bindmiddel gevoegd zoals lijnolie of hars. Door de hoge temperatuur tijdens de explosieve verbranding van de sas wordt er veel licht uitgezonden dat kan gekleurd worden. Voegt men er natrium aan toe, dan is het geel, met de chloriden van barium is het groen, met calcium rood. Zulke lichtsassen worden toegepast in lichtgranaten, in seinmunitie, in kogels — de lichtsas kan aangebracht zijn in een uitholling aan de achterzijde van de kogel en dient dan om de vijand te verblinden — in de fotografie. Tot de laatste toepassing behoren het gewone chemische flitslicht en de z.g. « photoflash bomb ».

Twee vuurwerkmakers aan het werk. Vuurwerk afschieten vereist stielkennis.

Hier wordt de laatste hand gelegd aan een groot en duur stuk vuurwerk.

Lichtsassen vindt men, zoals we reeds hebben gezegd, ook in het vuurwerk.

De Romeinse kaarsen zijn lange, holle cilinders, van onder tot boven gevuld met telkens afwisselende lagen van zwart kruit, een ster en langzaam brandende sas. Wanneer de bovenste laag van de sas is doorgebrand, dan ontsteekt zij de ster die onmiddellijk nadien door het zwart kruit uit de cilinder wordt gestoten. Die operatie herhaalt zich verscheidene malen en daardoor ontstaat een vonkenregen. Met gloeiende houtskooldeeltjes bootst men fonteinen en watervallen na. Het Bengaals vuur is een lichtsas zonder me-

taalpoeder. Daardoor is de lichtsterkte minder groot.

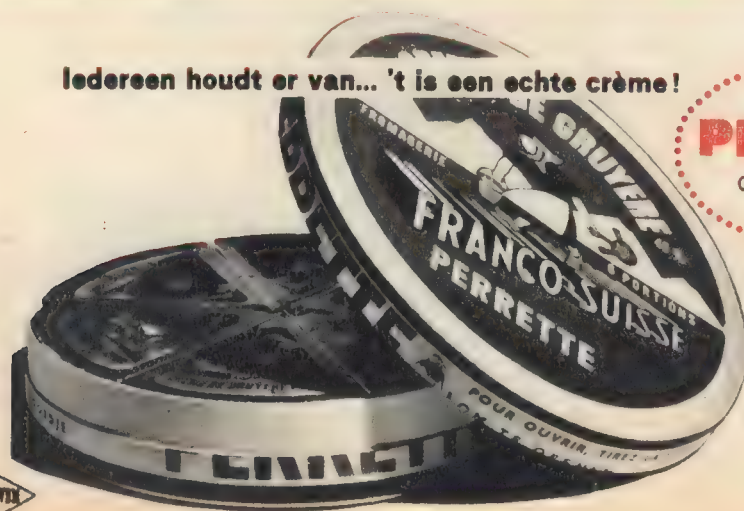
GEVAARLIJK SPEELGOED

DE fabrieken waarin het pyrotechnische materiaal voor feest-vuurwerk wordt gemaakt doen op het eerste gezicht een beetje vreemd aan. Je vindt er geen lange rijen van arbeiders en arbeidsters die aan de lopende band werken. Je vindt er geen grote machines, er is geen lawaai. Alles wordt hier zorgvuldig en langzaam met de hand gemaakt. Het buskruit dat gebruikt wordt is vanzelfsprekend gevaarlijk. Men mag dan ook nooit veel buskruit op dezelfde plaats opslaan, het wordt door de politie ten strengste verboden. De stukken die klaar zijn moeten in een degelijk afgesloten ruimte worden opgeborgen en nooit veel bij elkaar. Thans wordt het gevaarlijk materiaal meestal in betonnen bunkers onder de grond opgeslagen. Deze opslagplaatsen liggen altijd op veilige afstand van de werkplaatsen waar de stukken voor het vuurwerk worden gemaakt.

Het principe volgens hetwelk de stukken worden gemaakt is eigenlijk zeer eenvoudig. Kartonnen buizen dienen als omhulsel. Hun diameter varieert van enkele millimeters voor de klappertjes tot 50 cm voor de grote stukken. Die kartonnen omhulsels worden dan gevuld met poeder. Voor de fabricatie van vuurpijlen beschikt men over speciale machines die eertijds werden gebouwd door de gebroeders Ruggieri. Bij het kruit voegt men de metaalsoorten die de kleur zullen geven.

Het vuurwerk dat je in je tuin kan afschieten kost over het algemeen niet zoveel, maar het grote feest-vuurwerk ter gelegenheid van de nationale feestdag kost een hele bom duiten. Men moet ook de vuurwerkmakers betalen, want niet om het even wie kan de sterren, de kaarsen of de bommen afschieten. Men moet met kennis en nauwkeurigheid te werk gaan, anders gebeuren er ongelukken!

Iedereen houdt er van... 't is een echte crème!

PERRETTE
GRUYÈRE-CRÈME.

De prachtige geschenken van de Kuifje's bons die Perrette U biedt, kunt ge spelenderwijze bekomen terwijl ge geniet... van

**BLEUETTE,
GOUDA,
SKI,**

de smakelijke kaassoorten

Pittige champie?
Peperdure chinchilla?

Neen, maar cheerio
voor de caramel wafer
CHA-CHA!

Een cha-cha-cha dansen
is reuzeleuk
maar heerlijk smullen
kan men alleen van

cha-cha

PAREIN

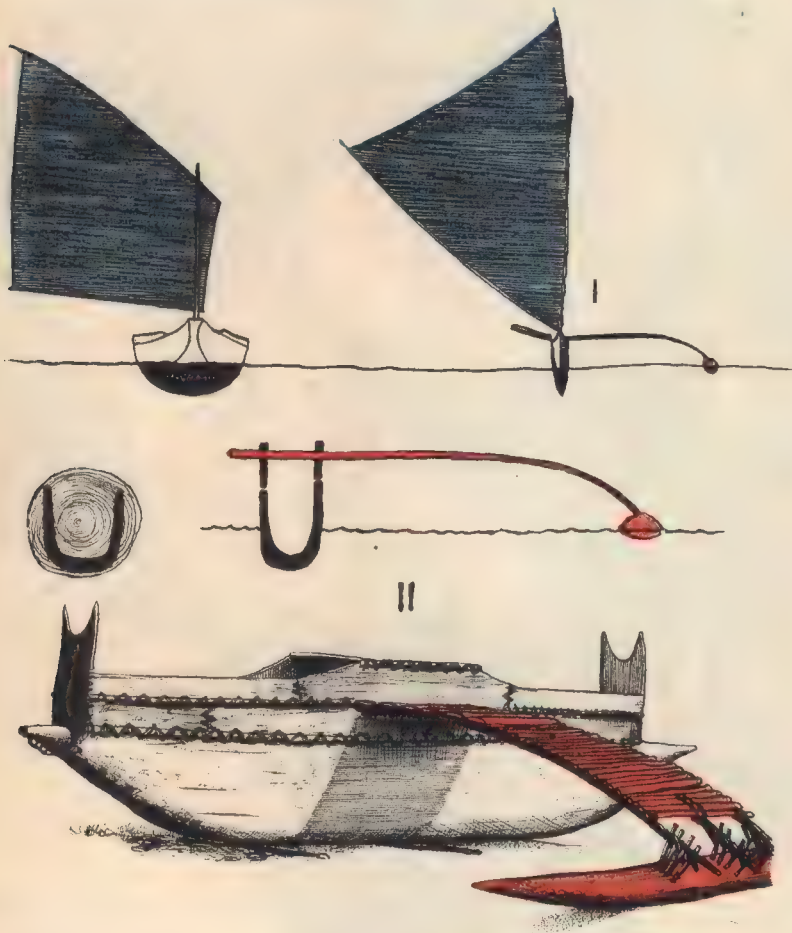

DE SLINGE

DANSENDE NOTEDOPPEN

IN Kuifje nummer 14 staken we van wal met een praatje over de prauwen en bespraken de vlerk-prauwen, de Afrikaanse prauw uit Kameroen, de zeeprauw, de verruimde prauw uit Birma en de verhoogde prauw uit Cochinchina. Vandaag zullen we het speciaal over de slingerprauwen hebben, dit wil zeggen over de vaartuigen met een evenwichtshefboom.

WE zagen reeds de ontwikkeling van de verruimde prauw tot de verhoogde prauw met planken, waarbij zeilen en roeispanten te pas komen die het mogelijk maken met die boten de zee te trotseren. De slingerprauw heeft twee vlotterers die op evenwijdige afstand van stuur- en bakboord aangebracht zijn. De Katamaran heeft een bovenvlak dat een grote stabiliteit waarborgt zodat het vaartuig zeer geschikt is om met zeilen uitgerust te worden. De Katamaran is een van de meest ontwikkelde vormen van de prauw en wordt aangetroffen bij de Micronesiërs, Polynesiërs en Melanesiërs. Op technisch gebied zijn dit soort vaartuigen makkelijker te bouwen dan de verhoogde prauwen; zij kunnen minder grote vrachten vervoeren, maar bereiken een veel grotere snelheid.

De snelheid van een zellboot hangt af van de verhouding tussen de oppervlakte van het zeil en de diepgang van het hoofdspant (tekening I).

Links zie je het vooraanzicht van een verhoogde prauw uit Cochinchina en rechts het vooraanzicht van de wiekprauw van tekening III.

De diepgang van het hoofdspant is zwart gemaakt op de tekening en de oppervlakte van het zeil is grijs gestreept. Je kan dus zelf de verhouding tussen oppervlakte van het zeil en diepgang van het hoofdspant nagaan.

HOE KUN JE DIE MINIATUUR-AUTO'S KRUGEN?

HEEL GEMAKKELIJK! DOOR DE OMSLAGEN VAN BAZOOKA-KAUWDOM TE SPAREN

DE SERIE BAZOOKA-AUTO'S OMVAT:

FORD COUPÉ 1919
FORD BESTEL 1919
FORD SEDAN 1919
DAF 600
DAF BRANDWEERAUTO

BAZOOKA
KAUWDOM KOST
EN IS VER-
KRIJGBAAR

1fr.

TOPPS
Bazooka
BUBBLE GUM
BAZOOKA

IN ALLE
KRUIDENIERSWINKELS

BON OM EEN VAN DEZE MOOIE AUTO'S TE ONTVANGEN, KNIP DEZE BON UIT EN STUUR HEM INGEVULD (MET BLOKLETTERS) NAAR:

BAZOOKA-JOE,
POSTBUS 416, ANTWERPEN,
SAMEN MET 1 POSTZEGEL
VAN 3,- F EN 70 OMSLAGEN
VAN BAZOOKA-KAUWDOM.

NAAM: _____
VOORNAAM: _____
STRAAT: _____
WOONPLAATS: _____
GEWENST MODEL: _____

R-PRAUW

Uitgedrukt in cijfers is de verhouding van de prauw links 1/15, terwijl de verhouding van het model rechts 1/80 bedraagt.

Tekening II toont de bouwzijde van een slinger-prauw met evenwichtshefboom. De romp van de boot is slechts uitgehold in een boomstam zonder verruimd te zijn en de vrij-boord, de rand

wat langer over gedaan heeft om zeilschepen te bouwen die een even grote stabiliteit hebben.

Tekening IV toont de details van de slinger-prauw met één enkele vlotter. De vlotter moet zich steeds bevinden langs de kant van waar de wind waait zodat het vaartuig in beide richtingen bestuurbaar is. Dit wil dus zeggen dat

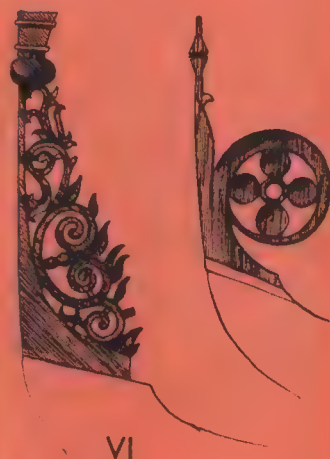

van de boot die boven het wateroppervlak steekt, volstaat niet om het overkrijgen van de stortzee te verhinderen. Daarom hebben alle slinger-prauwen een verhoogde boord.

Tekening III is een typisch voorbeeld van een mooie, uiterst snelle slinger- of wiek-prauw. Deze prauw treft men overal langs de Marshall-eilanden in de Stille Oceaan aan. De inlanders bouwen zulke prauwen sinds eeuwen en het moet gezegd worden dat onze Westerse techniek er heel

voor- en achtersteven precies eender moeten zijn, zodat het roer langs voren of langs achteren kan aangebracht worden. Het zeil moet eveneens verstelbaar zijn.

De scheepsbouw is bij de Micronesiërs hoog ontwikkeld. Deze volkeren kennen een heleboel versies van vaartuigen met gelijke voor- en achtersteven. Langs de kust van het eiland Vanikoro treft men deze prauwen vooral aan en er bestaan zelfs vloten met een evenwichtshefboom. (tekening V).

Detail van een Melanesische prauw met vlotter aan stuur- en bakboord.

DE IDEALE PROPERHEID VAN DE JONGELUI 1961

publiant
Wat een schuim...
Wat een schuim...
Met
PALMOLIVE
de zachtste van alle zepen
zal je steeds netjes zijn!

met KUIFJE'S BONDS

Schitterend witte tanden
frisse adem!
De tandpasta

COLGATE

met Gardol
verzorgt je
tanden
uitstekend!

met
KUIFJE'S BONDS

HET VERRAAD VAN

In afwachting dat zij zullen deelnemen aan de racen

MIJNHEER STEVE, HELP ME! ZE WILLEN ME DE RADIJZEN NIET TONEN!

JA, BOSS... DIE KNORREPOT SCHELDTONS UIT VOOR ALLES WAT MOOIS IS... OMDAT WIJ HEM DE RADIJZEN NIET WILLEN TONEN!

...RADIJZEN DIE NIET BESTAAN!...

WAT? ZEG DAT NOG EENS! JULLIE GROTE RADIJZEN BESTAAN NIET?

NEEN, JOSEPH... HET WAS MAAR EEN GRAPJE!

OEIOEI!

YOEPEE! HOERA! JE MAAKT ME DE GELUKKIGSTE MAN VAN DE WERELD, STEVE!

!?

IK DACHT WEL HOOR DAT ER NERGENS RADIJZEN ZO GROOT ALS EEN VUIST KONDEN GROEIEN!

IK BEN BLIJ DAT JE ER NIET BOOS OM BENT!

IK BOOS? WELNEE! NOU BEN IK ZEKER DAT IK NOG STEEDS DE RADIJZENKONING BEN!

MICHEL EN STEVE WAREN OPGE-
LUCHT OVER HET FEIT DAT HUN GRAP
JE ZO'N GELUKKIG SLOT KREEG. DE
VRIENDEN BEZOCHTEN TOEN DE
MODELHOEVE.

MOESTEN WE DAAROM NAAR DE FAR-
WEST KOMEN? EN JE PRAATTE NOG WEL
OVER SCHILDERACHTIGE ONDEKKINGEN!
MAAR WAT BEDOELLEN ZE NOU MET EEN
KNORREPOT?

HEU... ZO NOEMEN ZE
HIER DE LUI DIE ZICH AAN-
STELLEN VOOR IEMAND DIE
ZE NIET ZIJN!

IN DAT GEVAL SPAN
JE DE KROON, JOSEPH!

HEB JE NOU OOI! IK HEB ME FLINK IN 'TOOTJE LATEN
NEMEN... IK HEB EEN HELEBOEL LAST GEHAD OM EEN
INVOERVERGUNNING TE KRIJGEN VOOR MIJN REVOL-
VERS... ZE HEBBEN ER ME EEN GEGEVEN OMDAT HET
TOCH NAAR WATERPISTOLEN WAREN...

PRAAT ER NIET MEER
OVER, JOSEPH. RUIL
JUG JE COWBOYPAKJE
VOOR JE OVERALL EN
DENK AAN DE RA-
CEN!

STEVE WARSON

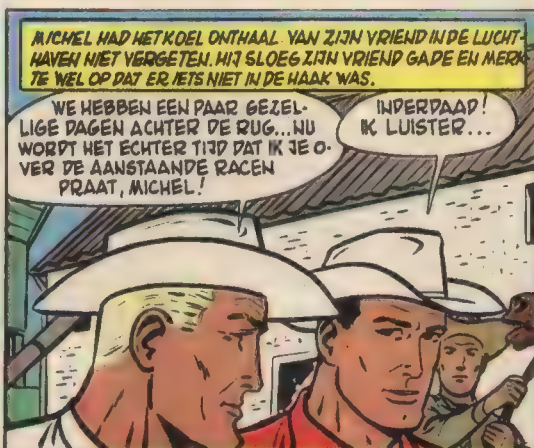
door Jean Graton

bezoeken onze vrienden Texas en het landgoed van Steve...

BIJ HET HOREN VAN HET WOORD "RACEN" VER- TREKT HET GELAAT VAN STEVE...

MICHEL HAD HET KOEL ONTHAAL VAN ZIJN VRIEND IN DE LUCHT- HAVEN NIET VERGETEN. HIJ SLOEG ZIJN VRIEND GAPE EN MERK- TE WEL OP DAT ER IETS NIET IN DE HAAK WAS.

WE HEBBEN EEN PAAR GEZEL- LIGE DAGEN ACHTER DE RUG... NU WORDT HET ECHTER TIJD DAT IK JE O- VER DE AANSTAANDE RACEN PRAAT, MICHEL!

INDERDAAD! IK LUISTER...

TIJDENS DE TERUGRIT VERTELDE STEVE OVER DE ONDERHANDELINGEN DIE HIJ HAD GEVOERD IN HET VOORUITZICHT VAN DE RACEN.

IK MOET MORGEN IN FORT WORTH ZIJN VOOR... PERSOONLIJKE ZAKEN...

DAN ZIEN WE EL- KAAR WEER IN DE RANCH...

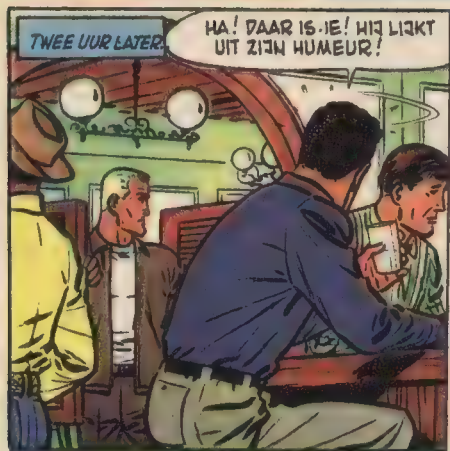
WELNEE! JE KAN MET ME MEE KOMEN, MICHEL!

DE VOLGENDE DAG VLOGEN DE TWEE VRIENDEN MET HET PER- SOONLIJK VLIESTUIG VAN STEVE NAAR FORT WORTH.

IK HANDEL EERST VLUG MIJN ZAKEN AF EN WE ZIEN ELKAAR BINNEN EEN UURJTJE IN DE STAD.

TWEE UUR LATER...

HA! DAAR IS 'IE! HIJ LIJKT UIT ZIJN HUMEUR!

HAAPT ER WAT?

...IK HEB OOK DE INRICHT- TERS VAN DE RACEN ONT- MOET. ZE VERWACHTEN ONS ZOALS AFGESPROKEN VOOR DE PROEFRIJDE.

EEN TELEGRAM WAARIN GEMELD WORDT DAT DE DRIE 'RACEWAGENS' MORGEN IN HOUSTON ZULLEN AANKOMEN.

OK, WE VERTREK- KEN MORGEN OM IES UUR!

WORDT VOORTGEZET

35

DE AVONTUREN VAN JIMMY STONE

DE SCHADUW VAN

Elfde Hoofdstuk

Wie is Sarrudin ?

MEN kwam zonder moeilijkheden door de grensstreek. Over de hobbelige weg schokkend, die men slechts van de omgevende woestijn kon onderscheiden door enkele parallelle en vertikale sporen, reed de jeep zo snel als de stenen, het wagenspoor en de weerstand van de vering het toelieten. Er was geen maan. De hemel was blauw, bijna licht in tegenstelling met de uitgestrekte, rotsachtige zandvlakte waarover de plompe wagen — naar Jimmy dacht — met een slakkegang vooruit kwam. Na de hitte van de dag en de koelte van de avond, was de scherpe koude van de nacht over het plateau neergedaald.

HENZ stuurde. Hij deed het nogal ruw zoals een man die gewend is zware vrachtwagens te besturen. Sarrudin zat naast hem, achteraan zat Jimmy, rechts van Korovsky. De vier mannen spraken haast niet. Wat zouden ze elkaar trouwens ook gezegd hebben ? Ze hadden geen lust om grapjes te maken en ook niet om een banaal gesprek te beginnen over het mooie weer.

Sedert ze de grens voorbij waren had Sarrudin de chauffeur reeds twee maal het bevel gegeven enkele minuten te stoppen, opdat hij in het licht van zijn

zaklamp de kaart zou kunnen bestuderen. Alles ging opperbest. Ze reden in de goede richting en waren geen duimbreed van de juiste koers afgeweken. Stone keek even naar zijn lichtend armbanduurwerk. Salkhab lag drie uur achter de rug en normaal moesten ze bijna ter bestemming zijn.

— Vertraag ! beval de Arabier eensklaps. Ik denk dat we ons doel naderen.

Hij haalde een grote veldkijker van een speciaal type te voorschijn, een kijker waarmee hij ook 's nachts kon zien, en hij inspecteerde de horizon.

— Alles gaat goed. Rij voort, maar traag. Je stopt wanneer ik het je zeg.

Na ongeveer driehonderd meter stopte Heinz opnieuw, definitief thans. Het deed hem zichtbaar genoeg de jeep te mogen verlaten. Zijn gezellen volgden zijn voorbeeld en als op afspraak bleven ze heel even bij de wagen staan om de benen te strekken.

— Stone en Korovsky, jullie dragen het materiaal, zei Sarrudin.

De twee mannen haalden een tamelijk zware en plompe metalen kist uit de jeep. Ze namen ze met een hand op en gingen in de richting van de pipe-line. Sarrudin en Heinz liepen enkele meters achter hen, klaar om hen te dekken in geval dit noodzakelijk mocht zijn. De Duitser had een machinepistool en de Arabier droeg 'n Parabellum van 9 mm.

De metalen kist woog beslist 70 kg en was moeilijk om dragen. Stone had nog geen honderd meter gelopen, toen hij reeds een kramp voelde in de linkerflank.

— Is het nog ver ? vroeg hij aan zijn gezelschap.

— Neen, we zijn ongeveer halfweg.

Sarrudin zal ons wel een teken geven als we er zijn.

Hij wierp een blik over de schouder en zuchtte.

— Vooruit maar !

Op een teken van Sarrudin stopten zij achter een rots en zetten daar hun kist op de grond. Ondanks de scherpe koude, transpireerden zij van de inspanning. Met de rug van de hand wreef Stone zich over het voorhoofd. Korovsky hijgde als een zeehond. De Arabier hurkte neer voor de metalen kist en maakte het slot open. Hij haalde er drie rollen draad uit, een kleine hermetisch gesloten doos en een koffertje met een handvat aan, zo groot als een sigarenkist.

— Heinz en Korovsky, jullie plaatsen de lading dynamiet.

De eerste zei niets, maar Korovsky schrok en protesteerde.

— Neen ! zei hij. Zo zijn wij niet afgesproken. Volgens de instructies moesten Stone en Heinz de lading dynamiet plaatsen.

— Ik ben van gedacht veranderd.

— Maar de baas had toch gezegd...

— Ik voer hier het bevel ! antwoordde Sarrudin snibbig. Stone blijft bij me, ik wil hem niet uit het oog verliezen ! De inzet is zeer belangrijk en ik heb geen enkele reden om hem vertrouwen te schenken.

Korovsky schudde het hoofd. Dat tegenbevel op het laatste nippertje beviel hem blijkbaar niet. Hij wilde zich aan de bevelen van de grote baas houden en geen nieuwe risico's nemen. De ogen van Sarrudin schoten vonken. Hij richtte zich langzaam op, knelde de lippen op elkaar en eensklaps zag Stone in zijn rechterhand het driehoekig lemmet van een kleine dolk glanzen.

EEN MAN

Jimmy Stone die Alec Pearson moet bewaken, werd ontvoerd door leden van een spionagenet. Hij wordt niet neergeschoten maar hij zal — om zijn hachje te kunnen redden — samen met enkele leden van het net een sabotage-opdracht moeten uitvoeren.

— Ik heb niet de gewoonte tegen de muren te praten! zei de Arabier met zachte stem. Indien je niet onmiddellijk gehoorzaamt, dan...

Korovsky boog het hoofd. Het was duidelijk dat Sarrudin een gevreesd man was.

— Goed, goed! Maak je niet druk, zei Korovsky met tegenzin.

Hij wachtte tot Heinz de draad had opgenomen, dan nam hij de kleine doos en volgde zijn gezelschap die reeds in de richting van de pipe-line liep...

* * *

Stone wist niet wat hij er moest over denken. Het leek haast een grap. De Arabier die op het laatste ogenblik de instructies van Mihavic wijzigde, wilde dus blijkbaar niet dat hij, Stone, enige verantwoordelijkheid in de hele zaak op zich nam. Maar waarom had men hem dan gedwongen mee te gaan? Waarom moest hij deelnemen aan die nachtelijke uitstap? Was het om hem te leren hoe men een pipe-line dynamitteert? Neen, dat was toch al te dwaas!

Hij wierp een schuine blik in de richting van Sarrudin, die op drie of vier meters van hem plat op de grond lag. Hij hield zijn vinger op de haan van zijn automatisch pistool geklemd en staarde in de duisternis die Heinz en Korovsky had opgeslokt. Met zijn sturende ogen, zijn kromme neus en zijn terugwijkende kin had hij het profiel van een uil. Die Arabier was een gevaarlijk man, dat stond buiten kijf. Hij behoorde tot het ras van de doorwinterde avonturiers, die zeer lang met het gevaar vertrouwd zijn, die voor niets terugschrikken om hun doel te bereiken en die zonder enig gewetensbezwaar een rivaal of een tegenstander uit de weg ruimen, net zoals een normale mens een wesp onder de voet zou verpletten. Het gedrag van Sarrudin was zeer geheimzinnig. Er was geen enkele reden om iets aan de bevelen van Mihavic te wijzigen, het voorwendsel dat hij had gebruikt hield geen steek...

Het was net of Sarrudin voelde dat zijn gedrag aan een examen werd onderworpen, want hij wendde het hoofd naar Jimmy en gedurende een fractie van een seconde bekeken de twee mannen elkaar. Toen de Arabier er zeker van was, dat de speciale agent geen wapen kon grijpen en er geen gevaar bestond dat hij zich bovenarms op hem zou werpen, tuurde hij opnieuw in de duisternis en wachtte. Drie minuten verliepen. Ze duurden zeer lang en Jimmy voelde dat hij langzaam zenuwachtiger werd. Eensklaps verscheurde een schot de nachtelijke stilte. De Amerikaan had de indruk dat zijn gezelschap zich ontpande, het was net of hij hoorde hem een zucht van verlichting slaken...

— Wat is dat? stotterde hij. Een patrouille?

— Zwijg, domoor, en roer je niet! fluisterde Sarrudin.

Deze woorden waren nog niet koud of er weerklonk een tweede en dan een derde schot. Jimmy spalkte de ogen wijdopen om iets te kunnen zien. Hij was er van overtuigd dat de zaak niet normaal verliep. Het was net of hij twee schaduwen zeer snel in hun richting zag hollen. Aan de kant van de pipe-line werd er een zoeklicht opgestoken en de krachtige stralenbundel scheerde over de woestijn. Na het vierde schot draaide een van de gestalten om zijn eigen as en stortte dan zwaar neer op het zand. De tweede rende voort. Was het Heinz of was het Korovsky? Het was onmogelijk dat op die afstand te zien. Nieuwe schoten weerklonken. De man liep in zig-zag om te ontsnappen aan de kogels. Toen hij nog op een vijftig- of zestig meter van de rots was, zag Stone dat het Heinz was. Driemaal wierp hij zich plat op het zand, het was slechts 'n schijnmaneuver want driemaal stond hij weer op om enkele meters verder te lopen.

Toen richtte Sarrudin zijn wapen zeer kalm op Heinz en schoot. Jimmy, die helemaal niets van het hele geval snapte, zag dat Heinz plotseling stopte, wankelde en neerviel...

— Ik heb hem in de benen geschoten! fluisterde Sarrudin zonder een zweem van ontroering.

Nog steeds gleed het zoeklicht over het zand om te stoppen op de gestalte die uitgestrekt op de grond lag. Het licht tekende een grote witte cirkel op de zwarte gedaante.

— We moeten vluchten! fluisterde Sarrudin. Neem het machinepistool en laat het materiaal achter.

En omdat Jimmy aarzelde voegde hij er aan toe:

— Maar alle duivels, schiet dan toch op! Terwijl ze zich om die domoor bekommeren, kunnen ze niet verder zoeken!

Lenig en stil als een panter liep de Arabier van rotsblok tot rotsblok. Stone volgde hem op de hielen.

— Hier wachten we tot alles weer rustig is, zei de Arabier toen ze beiden achter een hoge rotsblok stonden. De patrouille zal Heinz en Korovsky meenemen en ons materiaal als bewijs. Er bestaat weinig kans dat een officier hedennacht nog verder wil zoeken... En die twee zullen ons niet verraden!

— Waarom heb je op Heinz geschoten?

— Hij zou ons hebben gehinderd...

Op de dunne lippen van Sarrudin speelde er een wrede glimlach.

— We moesten koning Hussein toch iets geven! zei hij op een toon alsof dit alles slechts een grapje was en er geen mensenlevens op het spel stonden.

Jimmy had in zijn carrière reeds heel wat schurken ontmoet, maar Sarrudin spande beslist de kroon. Hij was het toppunt van ongevoeligheid en cynisme. Toen hij de mond opende om antwoord te geven, zag hij dat de ogen van de Arabier glansden van sluwheid. Jimmy verloor op slag zijn tong, hij kon geen woord meer uitbrengen.

— Je bent nog zeer jong, Mr Stone. Trek nog geen conclusies uit de feiten die je een beetje in de war brengen! Tracht ze te analyseren en probeer uit te vissen of er geen verborgen logica inzit!

— Ik snap niet wat je bedoelt, stamelde Jimmy.

— Heb dan maar geduld. Voor de nacht ten einde is, zal je het snappen!

(Wordt voortgezet)

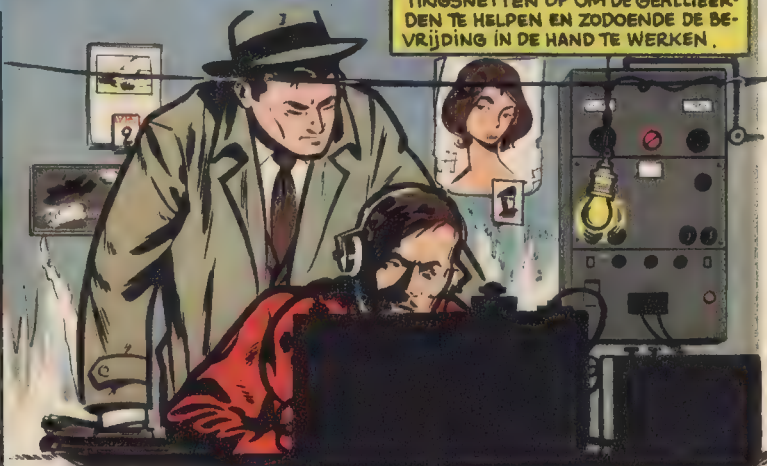
EEN SPIONAGEZAAK

DOEL NR. 1
DE "ATLANTIKWALL"

TEKST: YVES DUVAL
TEKENINGEN: PAUL RAMBOUX

FRANKRIJK, APRIL 1942. HET KLANDESTIEN VERZET TEGEN DE DUITSE BEZETTING RICHT OVERAL INLICHTINGSNETTEN OP OM DE GEALLIEERDEN TE HELPEN EN ZODOENDE DE BEVRIJDING IN DE HAND TE WERKEN.

LUCHTFOTO'S VAN DE RAF HEBBEN UITGEMAAKT DAT DE DUITSE EEN REUSCHTIG VERDEDIGINGSWERK BOUWEN LANGSHEEN DE NORMANDISCHE KUST

LONDEN VRAAGT GEGEVENS OVER DIT VERDEDIGINGSWERK TE VERSCHAFFEN.

EEN LEUKE OPDRACHT! IK HEB NOG EEN "LAISSEZ-PASSER" TOT CAEN.

IK KEN IN DIE STREEK EEN SPIONAGENET DAT NIET BIJ DE PAKKEN BLIJFT ZITTEN...

MOED EN VEEL GELUK!

ENKELE DAGEN LATER IN EEN CAFETARIA TE CAEN...

EEN VAN ONZE BESTE MEDEWERKERS, RENÉ DUCHEZ, STOF- FEERDER VAN BEROEP...

ZE OVERDRIJVEN ALWEER! IK BEN NOG EEN GROENTJE...

LUISTER! IK HEB EEN ZEER DRINGENDE EN BELANGRIJKE OPDRACHT. WE MOETEN INLICHTINGEN INWINNEN OVER DE PLAATS WAAR ZICH DE KANONNEN, DE MACHINEGEWEREN EN DE BUNKERS BEVINDEN.

VERDUVELD! EN JE MAG ER NIET EENS IN DE BUURT KOMEN...

DAAR HEBBEN WE EEN JAAR WERK MEE!

WAAROM SCHRIJFT CHURCHILL GEEN BRIEFJE NAAR HET LER OM HEM DE PLANNEN VAN ZIJN ATLANTIKWALL TE VRAGEN?

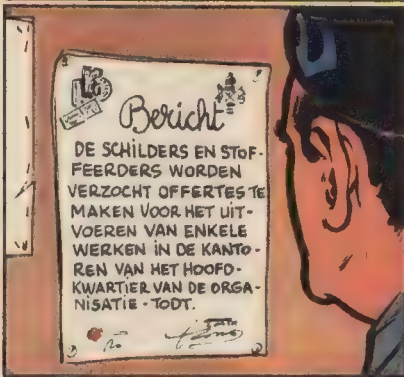

EN TOEN ZE ALLES SAMEN BESPROKEN HADDEN...

WE ZULLEN DOEN WAT WE KUNNEN CHEF!

IK WEET DAT HET EEN MOEILIJKE TAAN IS, MAAR DE KLEINSTE INLICHTING IS WELKOM.

OP 7 MEI LAS DUCHEZ EEN BELANGRIJKE MEDEDELING.

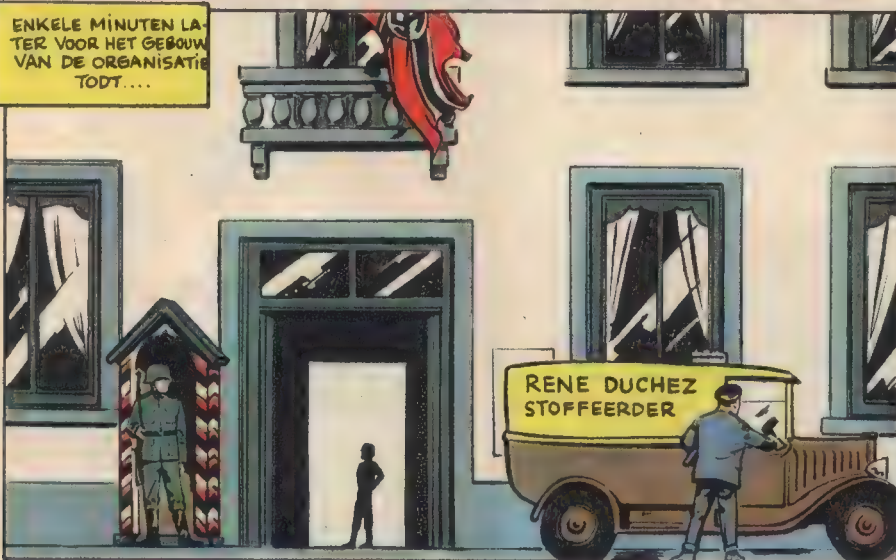

Bericht
DE SCHILDERS EN STOFFEERDERS WORDEN VERZOCHT OFFERTES TE MAKEN VOOR HET UITVOEREN VAN ENKELE WERKEN IN DE KANTOREN VAN HET HOOFDKWARTIER VAN DE ORGANISATIE - TODT.

EEN UNIEKE GELEGENHEID OM MET DIE HEREN IN NAUWER CONTACT TE KOMEN... DE ORGANISATIE-TODT VOERT ALLE MILITAIRE WERKEN UIT VOOR DE BEZETTER...

ENKELE MINUTEN LATEROOR HET GEBOUW VAN DE ORGANISATIE TODT....

RENE DUCHEZ
STOFFEERDER

IK KOM MIJN DIENSTEN AANBIEDEN VOOR DE WERKEN DIE UIT TE VOEREN ZIJN IN DE KANTOREN...

DAAR MOET JE VOOR BIJ OBERFÜHRER SCHNEEDERER ZIJN... OP DE TWEEDE VERDIEPING.

ENKELE OGENBLIKKEN LATEROOR...

STAAT U TOE FRANKRIJK TELT VELE TERRORISTEN... IN ORDE, KOM...

OBERFÜHRER!

NEEM ME NIET KWALIK DAT IK U KOM STOREN, COMMANDANT...

IK ZOU EEN BESTEK WILLEN VOORLEGGEN VOOR HET STOPPEREN VAN UW KANTOREN...

TOON ME UW STAALBOEK.

DIE ENGELTJES ZIJN SNOEZIG! IK HOU VEEL VAN POEZIE EN GRATIE...

IK KAN HET WERK UITVOEREN VOOR 6.000 FR. BEHANG EN WERKLOON INBEGREPEN.

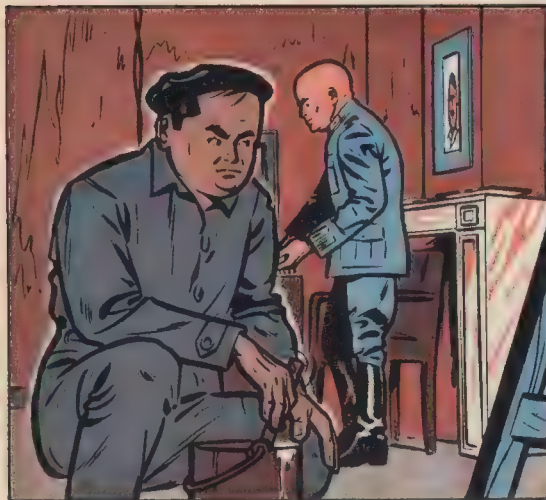
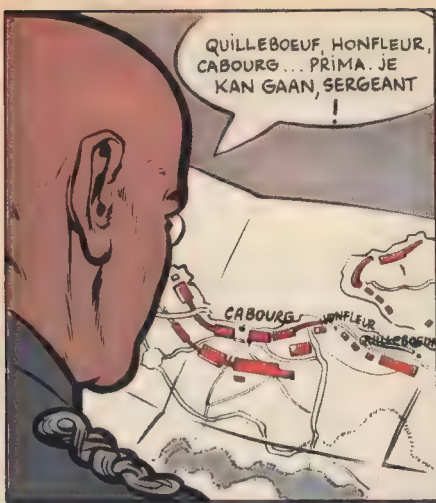
HET BEHANG EN DE PRIJS VIELEN IN DE SMAAK VAN DE OBERFÜHRER EN DE VOLGENDE DAG TOOG DE ONDERNEMENDE VERZETSHELD REEDS AAN 'T WERK.

HIER ZIJN DE AFDRUKKEN VAN HET DOCUMENT DIE U GEVRAAGD HEBT.

EINDELIJK!

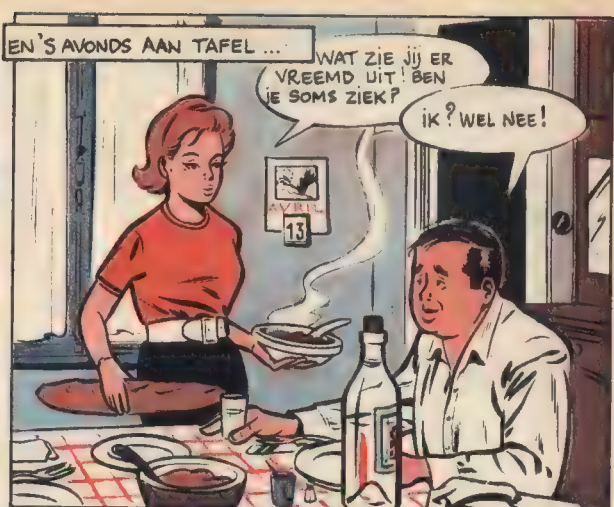

MET LOOD IN DE SCHOENEN EN MET EEN BANG HART LIEP DUCHEZ NAAR HUIS...

EN 'S AVONDS AAN TAFEL ...

WAT ZIE JIJ ER VREEMD UIT! BEN JE SOMS ZIEK?
IK? WEL NEE!

INDIEN ZE ONTDEKKEN DAT ER EEN EXEMPLAAR VERDWOENEN IS, DAN WORD IK GEFUSILLEERD!

ONDANKS HET GROTE GEVAAR DAT HIJ LIEP, GING DUCHEZ DE VOLGENDE DAG WEER NAAR HET KANTOOR VAN DE OBERFÜHRER OM HET PLAN, DAT ONDER DE SPIEGEL LAG, TE HALEN.

OBERFÜHRER SCHNEDDERER

JE HOEFT NIET VERDER AAN TE DRINGEN. HET KANTOOR IS GESLOTEN. DE COMMANDANT WERD PLOTSELING VERPLAATST.

LIEVE HELP! ZOUDEN ZE LONT GEROKEN HEBBEN?

PARDON, LUITENANT, DE COMMANDANT IS SLECHTS OP INSPECTIE-TOCHT EN HIJ HEEFT ME OPGEDRAGEN HET BEHANG VERDER TE LATEN AFWERKEN.

HA! IN DAT GEVAL ...

EN ENKELE UREN LATER ...

OEF! DE BEWUSTE AFDruk LIGT ER NOG STEEDS ...

ZIEZO! ALLES IS KLAAR ... SCHITTEREND! DE OBERFÜHRER ZAL TEVREDEN ZIJN

EN 'S AVONDS IN DE CAFETARIA ...

HEB JE NOG STEEDS GEEN INLICHTINGEN?

IN DIE KRANT ZIT HET PLAN VAN DE VERDEDIGINGSWERKEN LANGS DE KUST. EEN DOCUMENT DAT IK VAN DE ORGANISATIE 'DOOT' GELEEND HEB...

HEB JE HUN BRANDKAST GEKRAAKT?

MARTELL

MARTINI

EN ZO KWAM HET DAN DAT DE GEALLIEERDEN, DIE OP 6 JUNI 1944 ONTSCHEEPTE, IN EEN MINIMUM VAN TIJD DE ATLANTIKWALL KONDEN VERNIETIGEN.
EINDE

Volgende week : HERTOG JAN I VAN BRABANT

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

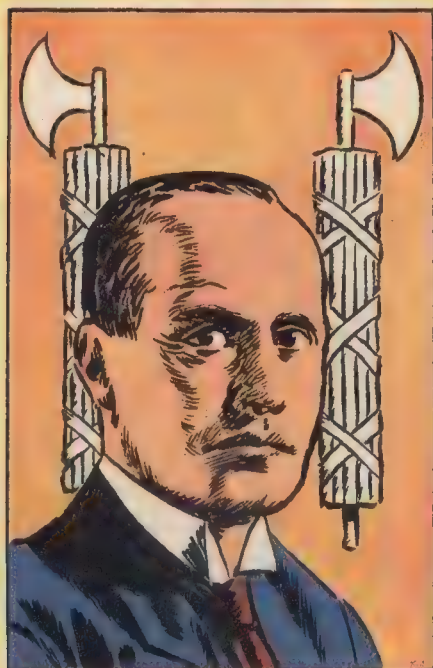
HET FASCISME IN ITALIE

TERWIJL men in West Europa trachtte de vrede te bewaren door conferenties en pacten : het Pact van de Vier, het Pact van de Kleine Entente, de Balkan-pacten, enz... voltooidde Rusland zijn revolutie. Het communisme kreeg ook in andere landen meer aanhang en als tegenhangers van het communisme zien we het verschijnen van de nationaal-socialistische partijen. In Duitsland kwam het nazisme aan bod en in Italië het fascisme.

BENITO MUSSOLINI

HET communisme won veld in Italië omstreeks het jaar 1920. De arbeiders kwamen in opstand. Zij eisten betere lonen en namen de fabrieken in beslag. Toen ontstond er een tegenpartij waarvan Mussolini de leiding nam. Hij was een man uit het volk, hij was onderwijzer geweest te Forlì, verbannen omwille van zijn socialistische ideeën en gearresteerd in Zwitserland. Tijdens de oorlog was hij soldaat geweest. Hij stichtte het dagblad *Il Popolo d'Italia*. Naast zijn partij vormde hij een aanvalscommando. Zijn getrouwen overvielen de communistische centra, maakten zich meester van de communistische leiders en het ging er vaak hard toe.

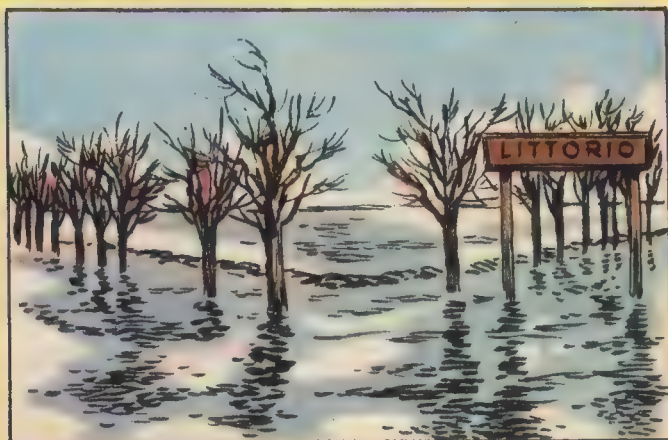
DE MARS NAAR ROME

OP 26 oktober 1922, vijf jaar na de Russische Revolutie, kondigde Mussolini de mars naar Rome aan. Zijn troepen rukten op naar de hoofdstad, ministers en volksvertegenwoordigers werden aan de dijk gezet, maar de monarchie geëerbiedigd. Victor Emanuel III lei dan het staatsbeleid in handen van Mussolini. Deze laatste nam de titel duce aan, dit betekent leider van het volk. Benito Mussolini was meester van Italië.

DE MILIZIA

UIT een deel van zijn partijleden vormde Mussolini het Leger van de Zwarthemden en naast het gewone leger, of *esercito*, richtte hij de *milizia* op, 300.000 man sterk. De jeugd werd eveneens gemobiliseerd. Zij vormde de scharen van *avanguardisti*. De kleinere jongens vormden de *ballilla* en de kinderen de *figli della lupa*, de zonen van de wolvin. Allen zongen zij de fascistische hymne *Giovinetza* : Jeugd, jeugd, lente van schoonheid !

DE FASCISTISCHE STAAT

ALE partijen werden ontbonden. Er bleef er slechts één en dat was de fascistische partij. Het parlement werd vervangen door een kamer van corporaties. De afgevaardigden vertegenwoordigden er hun beroep. Mussolini stichtte de Grote Fascistische Raad en legde de hoge ambten in handen van zijn trouwe volgelingen, o.m. graaf Ciano, Italo Balbo, enz... Hij verbeterde het lot van de arbeiders en organiseerde de vrije tijd. Hij liet de Ponteinse moerassen droog leggen, bouwde nieuwe steden en autosnelwegen.

HET OUDE ROME

MUSSOLINI vergenoegde er zich niet mee de Italianen te doen werken. Hij trachtte hen de cultus voor het verleden in te prenten. Hij wou in één woord het oude Rome in zijn pracht en praal herstellen. Zowat overal in het land werden grootse monumenten opgericht, zo o.m. het station van Milaan en het enorme Mussolini-stadion van Rome. Door het verdrag van Lateranen regelde Mussolini de hangende zaken tussen Kerk en Staat, die sedert 1870 op een bevredigende oplossing wachtten. Aan dit verdrag werd een Concordaat toegevoegd. Maar, Mussolini wou nog meer...

WORDT VOORTGEZET

Zelfportret van Henri Rousseau in 1897

Zijn schilderij HET HUWELIJK.

KLIJFJE PRESENTEERT

DE NAÏEVE DOUANIER ROUSSEAU

EEN VOORTREFFELIJK
ZONDAGSSCHILDER

Frans schilder, geboren in
Laval op 24 mei 1844 en
overleden te Parijs op 2 no-
vember 1910.

ROUSSEAU neemt een zeer bijzondere plaats in tus-
sen zijn tijdgenoten en zijn stijl wijkt volkomen af
van wat er in zijn tijd gepresteerd werd. Henri Rous-
seau was een autodidact, alhoewel hij het zijn hele
leven lang jammer bleef vinden dat hij geen dege-
lijke opleiding als schilder genoten had. Hij trachtte ook
nooit van zijn schilderwerken te leven en bekleedde jarenlang
een ambt bij de octrooien in Parijs, vanwaar zijn naam
« douanier » Rousseau.

ROUSSEAU was reeds over de veertig toen hij begon te
schilderen en wij ontdekken in zijn doeken dezelfde ijver
en nauwkeurigheid als die van een zeer toegewijd ambte-
naar. Hij bewoonde een kleine flat in een achterbuurt van
Parijs en zijn burens zouden in de vriendelijke man nooit een
kunstenaar gezocht hebben. Schilderen was voor Rousseau
uitsluitend een kwestie van vrije tijdsbesteding.

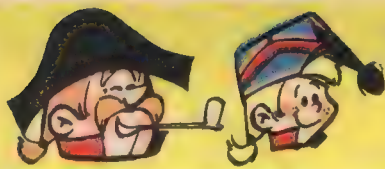
Op een dag ontmoette de schilder de Franse schrijver
Alfred Jarry, een typische figuur uit de Parijse bohème en
nodigde hem uit om naar zijn schilderijen te komen kijken.
Jarry was een wrede grappenmaker en toen hij de werken
van Rousseau zag, bekreep hem de lust de draak te steken
met de nietsvermoedende, naïeve Rousseau. Jarry verklaarde
dat hij nog nooit zo'n zeldzaam talent ontmoet had en stuur-
de zelfs enkele dagen later een pseudo-minister van Schone
Kunsten om Rousseau geluk te wensen. De dichter Guillaume
Apollinaire kwam ook een kijkje nemen en moedigde
de eenzame schilder aan om in een van de grootste tentoon-
stellingszalen van Parijs te exposeren. Het werd gewoon
een schandaal en nog nooit in de geschiedenis werd een
kunstenaar zo door de pers belachelijk gemaakt als Rous-
seau.

Rousseau liet alles langs zich heen gaan. Hij trok weer
terug naar zijn kamertje en schilderde voort. De schilder
heeft tijdens zijn leven nooit één enkel doek verkocht en gaf
zijn meeste werken weg aan zijn burens, de slager, de
bakker, enz. Nu bieden de musea van heel de wereld for-
tuinen voor één schilderij van « le douanier » Rousseau !

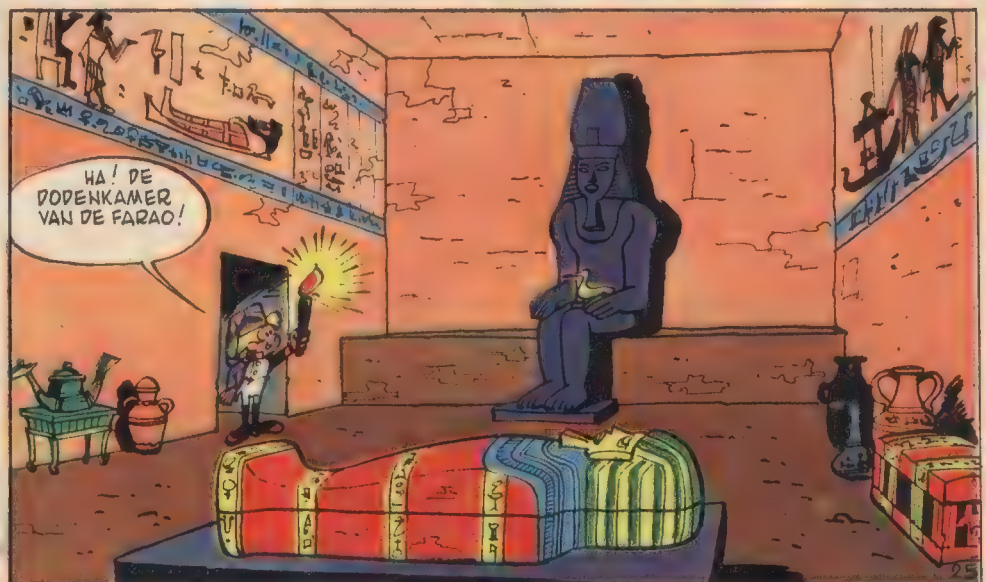
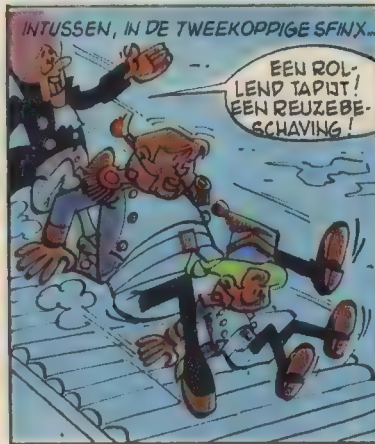
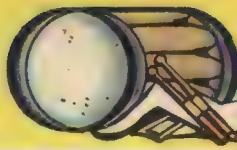
Rousseau's werk getuigt van een terugkeer naar de pri-
mitieve uitdrukkingsvorm. Tijdens zijn leven vond hij geen
navolgers, maar enkele jaren na zijn dood zou het Naïef
Primitivisme hoogtij vieren.

Tijdgenoten zijn : in Vlaanderen : Rik Wouters en En-
sor; in Nederland : Israëls en Jan Veth; in Frankrijk Cézan-
ne en Chagall en in Zwitserland : Paul Klee.

De TROMMELJONGEN

en de gouden ibis

Hansje en zijn vrienden zoeken de gouden ibis. Ze zijn binnen in de grote sfinx beland...

TEKENINGEN: BERCK

TEKST: DUVAL

NIUW!

Le Tigre

Je vulpen
presenteert

DE FREGATE PULS
een prachtige vulpen
met pomp

PRIJS : 60 F.

Voor ieder koper
een geschenk :

10 KUIFJE'S BON'S

SCHRIJF EENS 'N BRIEFJE

Armand van den Bogaerde, Coupure, 207, Gent wenst te corresponderen met een jongen van 11 tot 13 jaar uit Nederland. Armand houdt van zwemmen, tennis, lectuur en bioscoop. Hij spaart postzegels en sigarenbandjes.

Elisabeth Pasternak, Bosrandstraat, 24, Waterschel is 15 jaar en houdt van moderne muziek, dansen, film, reizen, lezen. Zij zoekt een correspondentie van haar leeftijd uit België of Nederland.

Christine Loones, 78, rue de Nimy, Mons interesseert zich voor Germaanse talen, reizen en lezen. Zij wil graag briefwisselen in het Nederlands of in het Frans met een meisje van 15 à 16 jaar uit Nederland.

Stefan Mackowiak, Zwaluwstraat, 13,

Waterschei (14 jaar) wil dolgraag corresponderen met een jongen van zijn leeftijd. Hobby's : film, moderne muziek, fotografie.

Eugène De Rooze, Kazernestraat, 98, Lokeren zoekt een correspondent uit Nederland, die van sport, film en van muziek houdt.

Martin Heyligen, Gaston Oomsaen, 53, Beverlo wil graag corresponderen in het Frans met een jongen van 15 jaar uit om het even welk land behalve uit België. Martins hobby's zijn : sport, aardrijkskunde.

Marleen Dolhain, Boudewijnsstraat, 79, Antwerpen is 15 jaar en zoekt een correspondentie uit Frankrijk.

**geschenken
van de
KUIFJE'S BON**

De Aardrijkskunde in kleuren-foto's :

België : Deel I : 9 reeksen v. 10 chromo's

Europa : Deel II : 8 reeksen
Deel I : 10 reeksen
Deel II : 10 reeksen

plus 3 kaarten-reeksen
Deel III : 10 reeksen
Deel IV : 10 reeksen

De Geschiedenis van de Wereld:
Deel I : 11 reeksen

van 15 chromo's
Deel II : 11 reeksen

Per reeks : 50 punten
De KUIFJE'S chromo's :

Vliegtuigen I : 10 reeksen
Vliegtuigen II : 10 reeksen

Luchtschepen : 6 reeksen
Automobielen : 10 reeksen

Zeevaart I : 10 reeksen
Per reeks v. 6 chromo's : 100 pt.

Kleuralbum : 100 pt.
De Meesterwerken van de Schilderkunst :

18 reeksen van kleurenreproducties
Per reeks : 200 pt.

De KUIFJE'S portefeuille : 200 pt.

Abonnement op 5 nummers van het weekblad KUIFJE 500 pt.

De puzzel op hout : 500 p.

ALBUMS :
Vliegtuigen I en II - Automobielen Zeevaart :

Getoileerd : 60 F.
Gekartonneerd : 50 F.

De Aardrijkskunde in kleuren-foto's.

België I en II - Europa I, II, III en IV. Per album : 29 F.

De Geschiedenis van de Wereld Deel I en II 29 F.

De Meesterwerken van de Schilderkunst Deel I en II 50 F.

Stuur je punten naar de KUIFJE'S BON, Spaaklaan, 1-7, Brussel 7, of ruil ze in de KUIFJE'S WINKEL, zelfde adres. Je kan ze ook ruilen in de warenhuizen A L'INNOVATION.

De KUIFJE'S bons staan op volgende kwaliteitsproducten :

ZWARTE KAT - NOSTA - VANDEN HEUVEL - H A C O S A N - PANA - CLE D'OR - PALMAFINA - LOMBARD COLLECTIE - SCHRIJFBOEKEN « ZOO » - VICTORIA - MATERNE - VULPEN LE TIGRE - JU'CY & WHIP - TOSELLI - PALMOLIVE - COLGATE - PROSMANS

SOEP

SOEP is de Nederlandse afleiding van het Gotische woord *suppon*, dit betekent soppen. Het brood werd oorspronkelijk gesopt in vleesnat. Wij hebben dit gelezen in een weekblad voor hotel-, café- en restaurantbedrijf.

MET MUZIEK

HET 110 leden omvattende Engelse Nationale Jeugdorkest (van jongelui tussen 13 en 19 jaar) is uit Engeland vertrokken voor een concerttournee door Rusland, West-Duitsland, Finland en Zweden. Op het repertoire staan o.m. de variaties op een thema van Purcell van Britten en Tsjaikowski's 5de symfonie.

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toelating heeft verleend.

Het weekblad « KUIFJE » : 16^e jaargang : Lombard Uitgaven, P.H.-Spaaklaan, 1-11 Brussel 7. — P.C.R. 1908.16
Uit-Dir. : Raymond Leblanc, Isidoor Gerardlaan, 9, Brussel 16.
Heliodruk : N.V. PERIODICA.

NEDERLAND : 75 cent. — Abonnement : f 7.— per kwartaal
KUIFJE - HOLLAND : Doklaan, 129, Rotterdam (Zuid). Tel. 170.965
Giro 655.389.

Canada : 20 cents. — Buitenland : 12 F.

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND
Frankrijk : DARGAUD S.A., 31, rue du Louvre, Paris 2e.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 1, rue Beau-Séjour, Lausanne.
Canada : PERIODICA inc. 5090, av. Papineau, Montréal 34 (Qué)

ABONNEMENTSTARIEF

	België	Nederland	Canada	Buitenland
3 maanden	120.— F.	f 7.—	\$ 2,75	130.— F.
6 maanden	230.— F.	f 14.—	\$ 5,50	260.— F.
1 jaar	450.— F.	f 28.—	\$ 10.—	520.— F.

PUBLICITEIT

publi art * 32.55.00

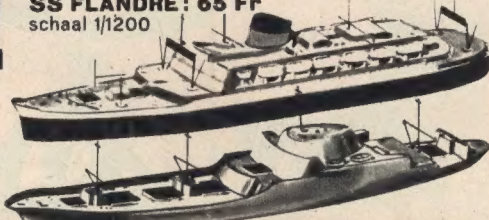

MOBY DICK Versie 61.

het fabrieksschip "VIKINGEN"
+ de walvisvaarder en 6 walvissen
alles op schaal 1/1200 : 100 Fr

De Minic-shipsreeks heeft ook een
SS FLANDRE : 65 Fr
schaal 1/1200

en een... SAVANNAH, atoomschip : 50 Fr
schaal 1/1200

TE KOOP BIJ ALLE OFFICIËLE DEALERS

Tri-ang

WIE IS DIE MAN ?

OPLOSSING

MIJNHEER X is CHARLIE CHAPLIN. De zoon waarover hij sprak is Sydney — zoals de stad in Australië. Het kind dat hij had aangeworven om « hem te helpen », was KID, Jackie Coogan. En Gaul (Charly) is de renner waarover hij sprak. Gaul heeft in 1958 de Ronde van Frankrijk gewonnen.

SPEEL MET ONS MEE

OPLOSSINGEN

1. De eerste vis weegt 240 pond, de tweede 160 pond en de derde 200 pond.
2. De fout zit in tekening 2. Een karper is een rivier-vis en kan dus niet uit zee opgehaald zijn.
2. Onderschrift bij tekening 1 : Ha ! Hij bijt ! Het is beslist een snoek ! 2 : Wat zou dat voor een vis zijn ? Ik vraag me af of mijn braadpan wel groot genoeg is ! 3 : Nog een kleine inspanning en ik heb het monster opgehaald ! 4 : Verduld ! Die is niet eetbaar !

Een praatje bij een plaatje

DAT IS MUZIEK...

JOERG DEMUS

GEEN BEEK MAAR EEN OCEAAN!

JOHANN SEBASTIAN BACH is nog steeds de reus van de muziek en het is best mogelijk dat men nu zo lang na zijn dood, nog steeds de diepte van zijn oeuvre niet helemaal heeft gepeild. Bach betekent beek en vandaar de titel van dit stukje. De muziek van Bach is beslist niet te vergelijken met een beek, maar met een oceaan!

J. S. Bach werd geboren op 21 maart 1685 te Eisenach in Thüringen en was een tijdgenoot van Händel. Deze laatste was beroemd, de cantor van de Thomaskirche van Leipzig oogstte echter geen roem tijdens zijn leven en hij was geruime tijd dood vooraleer men zijn oeuvre van onder het stof vandaan haalde en begon in te studeren. Het werk

dat we hier voorstellen werd pas 50 jaar na de dood van de geniale musicus gepubliceerd, het is *Das Wohltemperierte Klavier* en bestaat uit twee banden met elk 24 praeludia en fuga's in alle toonaarden, telkens een paar in majeur en in mineur, dus in C groot en in c klein en verder in chromatische volgorde.

We hebben een plaat ontdekt — Westminster XWN 18199 (1) — met de praeludia en fuga's nr 17 tot 24, vertolkt door Joerg Demus. Het is een schitterende vertolking op klavier. Je zal misschien zeggen dat Bach dit werk niet bedoelde voor klavier maar wel voor clavecymbel of voor clavichord. Zeer geleerde musici zijn het er niet over eens; de ene zegt clavecymbel (dat is ondermeer de stelling die Wanda Landowska,

de grote claveciniste verdedigt), de andere houdt het bij clavichord. Wij hebben genoten van het ragfijne goed uitgebalanceerde spel van de jonge pianist Demus die wij je, bij gelegenheid, beslist zullen voorstellen. Demus is reeds meer dan eens opgetreden samen met Arthur Grumiaux, de Belgische vioolvirtuoos. Hij is afkomstig uit St. Polten in Oostenrijk.

(1) De plaat werd ons welwillend geleend door de Nationale Discotheek van België, Eiermarkt, Antwerpen.

De 1.001 spelen van de koffie Clé d'Or

De geurige koffie CLE D'OR met de KUIFJE'S PUNTEN heeft drie spelletjes voor je uitgedacht... Indien je juist antwoordt op de vragen van SPEL 2 en 3, win je misschien een waardebon van 50 KUIFJE'S PUNTEN!

SPEL 1

UIJST OF MIS?

- 1) De Schelde stroomt door Temse.
- 2) De Theems bespoelt Parijs.
- 3) De Zenne stroomt door Brussel.

Antw. : 1. juist : 2. mis : 3. juist.

SPEL 2

Beroemde diëren

Vul de naam van een dier in dat in volgende zinnen ontbreekt.

- 1) De ..... van het Capitool redden Rome.
- 2) De ..... voedde Romulus en Remus.
- 3) De ..... van Pyrrhus zaalden paniek onder de Romeinen.

SPEL 3

Op dit schilderij « 1814 » van Meissonier ontbreekt een historisch personage. Wie?

Stuur je antwoorden vlug op een velletje papier samen met een gouden sleuteltje uitgeknipt op een verpakking van de koffie CLE D'OR, onder omslag naar: KUIFJE-CLE D'OR, P.-H. Spaaklaan, 1 à 11, Brussel 7. Je antwoorden moeten vóór 20 september om middernacht bij ons zijn. Tussen de juiste antwoorden zullen er 100 uitgeloot worden die van CLE D'OR een waardebon van 50 KUIFJE'S PUNTEN zullen ontvangen.

